

مدیرعامل سازمان منطقه آزاد
چابهار تاکید کرد:
هدفگذاری
تولید ۱۰میلیون تن
فولاد
در چابهار

در دیدار معاون اول رئیس‌جمهور
با مدیرعامل منطقه آزاد قشم
 مطرح شد:
صنایع قشم
در مسیر
توسعه

دیدگاه کارشناسان در خصوص نقش مناطق آزاد در توسعه تجارت ایران و اتحادیه اوراسیا:

پیوستگی حلقه آزاد؛ مناطق آزاد و تجارت ایران و اوراسیا

راهکارهای رشد و رونق صادرات صنایع دستی در چابهار:

صنایع دستی، عامل مهم توسعه

و ساماندهی اقتصاد منطقه آزاد چابهار

صفحه ۶ را بخوانید

تحقق ۸۰۵۹ میلیارد ریال طرح سرمایه‌گذاری ظرف شش ماهه نخست ۹۸:

رشد ۱۳۴ درصدی جذب سرمایه‌گذار

در منطقه آزاد انزلی

صفحه ۳ را بخوانید

موافقت‌نامه سه‌جانبه تاسیس شتاب‌دهنده کیش امضاء شد:

حرکت پرشتاب سازمان منطقه آزاد کیش

در جهت حمایت از صادرات

صفحه ۲ را بخوانید

مشاور رئیس‌جمهور و دبیر شورایی عالی مناطق آزاد و ویژه اقتصادی:

شفاف‌سازی در مناطق آزاد با تکیه بر فناوری اطلاعات

بنگاه‌دار کسی است که می‌تواند مکانیزم‌های اقتصادی، فنی، مالی، سرمایه‌ای و تخصصی را به نفع خود متمایل کند و بهترین شرایط را برای فعالیت اقتصادی خود فراهم کند. آنچه در کشور تاکنون مغفول مانده، نحوه ارائه اطلاعات صحیح و مناسب و جذب سرمایه‌گذار است و ما در این چارچوب می‌توانیم پاسخگوی مناسبی به نیازهای سرمایه‌گذاران باشیم.

مشاور رئیس‌جمهور و دبیر شورایی عالی مناطق آزاد و ویژه اقتصادی تاکید کرد: این سرمایه‌گذار است که بعد از جمع‌بندی اطلاعات اخذ شده در همه بخش‌ها اعم از چگونگی دریافت تسهیلات، در اختیار داشتن زیرساخت‌ها و هرگونه سرویس دیگر باید تصمیم عملیاتی خود را برای سرمایه‌گذاری بگیرد، اما برعکس آن اتفاق می‌افتد و اما بیشتر شاهدیم در کشور این مدیران هستند که می‌گویند چه کسی و چگونه سرمایه‌گذاری کند که این روال در حال اصلاح و تغییر است.

مرتضی بانک تاکید کرد: این سامانه جامع به صورتی طراحی شده که کمترین عوارض منفی را به جهت تسلط در کار و پاسخگویی برای هر دو مجموعه داشته باشد و ضمن رفع نیازهای موجود، قوانین مناطق آزاد را هم دچار خدشه نکند و با اجرایی شدن کامل آن می‌توان به مجموعه دولت و شخص رئیس‌جمهور و نهادهای نظارتی پاسخگو بود.

گفتنی است: نشست مدیریت توسعه تجارت سازمان‌های مناطق آزاد با موضوع «یکپارچه‌سازی فرآیندهای سامانه جامع امور گمرکی مناطق آزاد» در تهران برگزار شد.

او افزود: کاربرد این پنجره واحد به جز هماهنگی بین وظایف دستگاه‌هایی همچون گمرک و سازمان امور مالیاتی در عمل به قوانین مناطق آزاد، کمک می‌کند تا ابهامات متناسب به مناطق آزاد مرتفع و شفافیت عملکرد در سطح بالایی در این مناطق پیاده‌سازی شود.

در این نشست‌ها، ۱۴ فرآیند گمرکی بررسی شد و ضمن یکسان‌سازی تعاریف و فرآیندها، تعدادی از فرآیندهای زائد که باعث طولانی شدن فرآیندها و صرف وقت و هزینه بیشتر از فعالان اقتصادی می‌شد، حذف گردید.

مشاور رئیس‌جمهور در این نشست از مدیران مرتبط با حوزه گمرک و تجارت دبیرخانه شورایی عالی و سازمان‌های مناطق آزاد خواست همانگونه که تاکنون کارهای مرتبط با گمرک و شفافیت در ارائه خدمات گمرکی را با جدیت پیش برده‌اند، آن را ادامه دهند.

مرتضی بانک گفت: تا تفکر بنگاه‌داری در مناطق آزاد کاملاً پیاده‌سازی نشود، نمی‌توان رسالت مناطق آزاد را به نحو احسن انجام داد.

مشاور رئیس‌جمهور و دبیر شورایی عالی مناطق آزاد و ویژه اقتصادی گفت: ایجاد شفافیت در عملکرد و عملیاتی کردن سیستم پنجره واحد در مناطق آزاد موجب اعتماد بیشتر مردم و سرمایه‌گذاران می‌شود.

مرتضی بانک در جمع مدیران توسعه تجارت سازمان‌های مناطق آزاد با اشاره به اینکه برای رسیدن به شفافیت لازم است روی موضوعات مرتبط با آن اقدام موثر انجام داد، بیان کرد: حرکت به سمت ایجاد یک پنجره واحد که کلیه فعالیت‌های مرتبط با مناطق آزاد در آن پیاده‌سازی شده، نشان می‌دهد مجموعه مناطق آزاد برای شفافیت تلاش می‌کند تا حرکت‌های نوین آغاز شده به شکل مناسبی ثمر ببرد.

او با قدردانی از دست‌اندرکاران پیاده‌سازی سیستم پنجره واحد در مناطق آزاد گفت: اجرای این سیستم در مناطق آزاد و اتصال آن به نهادهای ذیربط همچون گمرک جمهوری اسلامی، علاوه بر اینکه ما را در مقابل فشارهای تبلیغاتی و غیرواقعی درباره قاچاق مصون می‌کند، موجب ارائه آمار دقیق و مستند از دستاورد این مناطق خواهد شد.

دبیر شورایی عالی مناطق آزاد و ویژه اقتصادی به این نکته نیز اشاره کرد که هم‌اکنون تعامل خوبی میان مدیریت گمرکات دبیرخانه شورایی عالی و سازمان‌های مناطق آزاد با گمرک جمهوری اسلامی وجود دارد و در عین حال از تضاد قوانین گمرکی و مالیاتی گلیه کرد و اظهار داشت: تاکنون پیگیری‌های فراوانی با مجموعه گمرک داشته‌ایم و بعضاً انتظاراتی وجود دارد که با قانون چگونگی اداره مناطق آزاد و مصوبات دولت متناقض است که باید در تدوین مقررات جدید، به شکلی اقدام شود تا به اساس قوانین رسمی کشور لطمه‌ای وارد نشود.

سرمقاله

حسین مرادی
مدیر روابط عمومی و امور بین‌الملل سازمان منطقه آزاد قشم

هم‌افزایی پژوهشگران و صنعتگران در جهت رسیدن به تولیدات باکیفیت

ظرفیت‌های مختلف موجود در مناطق آزاد کشور با توجه به سال‌ها کار کارشناسی و استعدادسنجی، تعریف و برنامه‌ریزی شده است؛ حال اینکه میزان دستیابی به این هدف‌گذاری‌ها و تبدیل مزیت‌های این مناطق به تولید و اشتغال و ارزآوری در کشور به چه میزان بوده است، نگاهی جامع را از دیدگاه کارشناسان این حوزه می‌طلبد.

یکی از محورهای حائز اهمیت و مأموریت ذاتی و تعریف شده برای مناطق آزاد، کمک به اقتصاد داخلی در همه حوزه‌ها می‌باشد؛ این مناطق بسترهای مطلوبی جهت جذب سرمایه‌های خصوصی در کشور هستند تا بتوانند با این سرمایه‌ها، در حوزه‌های تولید و اشتغال، تاثیرگذار و حرکت‌ساز باشند. بحث واردات کالاهای تولید داخلی یکی از مخرب‌ترین نقش‌ها را در اقتصاد کلان و به تبع آن در تولیدات داخلی ایفا می‌کند، هر گوشه و کناری که با تولیدکنندگان صحبت می‌شود بیشترین گله‌مندی را از این چرخه مخرب دارند. بی‌شک یکی از نقاط استراتژیک برای کنترل کالاهای وارداتی به نسب میزان تولید در کشور از همان محصول، می‌تواند مناطق آزاد باشد و همچنین میزان نیازسنجی در حوزه بعضی از کالاهایی که در داخل به صورت محدود تولید می‌شود و می‌توان برای تولید بیشتر به میزان مصرف برنامه‌ریزی کرد نیز باز همان مناطق آزاد است؛ اما این امر نیاز به هماهنگی، ورود و همکاری سازمان‌های مختلف دولتی در کنار مناطق آزاد در جهت ساماندهی به این امر را می‌طلبد.

بدون تردید این دست برنامه‌ریزی‌ها در کنار رشد و تقویت خوبی که در حوزه دانشگاه‌ها در مناطق آزاد ظرف چند سال گذشته صورت گرفته و استفاده از پتانسیل‌های بزرگ علمی این بخش از جامعه، در کنار صنعتگران می‌تواند مشکل تولید داخلی طیف بزرگی از محصولات خاص نیاز داخل را رفع نماید و همچنین تلفیق علم در کنار پژوهشگران و صنعتگران، به راحتی می‌تواند سطح کیفی تولیدات داخلی که امکان رقابت با نمونه‌های خارجی را ندارند، برطرف کند.

نقش مناطق آزاد در طول چند سال گذشته در حوزه حمایت از شرکت‌های دانش‌بنیان نتیجه همین همسویی‌ها بین سازمان‌های دولتی در عمل و نه در حرف با این مناطق از کشور بوده است که امروز شاهد رشد چشمگیر این قبیل شرکت‌ها در کشور و مناطق آزاد هستیم.

مهم‌ترین دغدغه مسئولین کشور تقویت اقتصاد ملی است، مقام معظم رهبری به خوبی در جلسه با مسئولین کشور فرمودند: «بیشتر وزارت‌ها می‌توانند در تقویت اقتصاد ملی نقش ایفا کنند. خیلی از وزارت‌ها به حساب ظاهر، ارتباطی با مسائل اقتصادی ندارند؛ فرض کنیم وزارت علوم یک وزارت اقتصادی نیست اما می‌توانند نقش ایفا کنند در تقویت اقتصاد ملی. فرض بفرمایید که در تزه‌های دکتری و کارشناسی ارشد و مانند این کارهایی که می‌کنند، اینها را راهنمایی کنند، هدایت کنند تا در خدمت اقتصاد ملی قرار بگیرد؛ مسائل داخلی را حل کند، مشکلات داخلی کشور را حل کند. آماده‌اند این جوان‌های ما، این یکی از کارهای مهم است. همین ارتباط صنعت و دانشگاه که ما چند سال است این قضیه را داریم تکرار می‌کنیم، از جمله چیزهای مهم است.»

بی‌شک بیانات معظم‌اله نقشه راه بسیار روشنی در حوزه کلان اقتصاد کشور محسوب می‌شود و ما نمونه اجرایی فرمایشات ایشان را در مناطق آزاد در این خصوص با موفقیت پیش‌برده‌ایم؛ پس با نگاهی جامع‌تر در بخش‌های دیگر نیز می‌توانیم دستاوردهای بزرگ‌تری را در حوزه اقتصاد ملی در مناطق آزاد شاهد باشیم.

با حضور معاون اجتماعی و پیشگیری از جرم قوه قضائیه:

از دو سند راهبردی جزیره کیش رونمایی شد

دو سند راهبردی شامل بیانیه راهبردی جزیره کیش در گام دوم انقلاب و منشور مبارزه با فساد با حضور معاون اجتماعی و پیشگیری از جرم قوه قضائیه در این جزیره رونمایی شد. آیین رونمایی از این اسناد راهبردی که در نوع خود اولین در کشور عنوان شد، با حضور دکتر غلامحسین مظفری مدیرعامل سازمان منطقه آزاد کیش و معاونان این سازمان، امام جمعه و امام جمعه اهل سنت، مدیران و مسئولان این جزیره در مرکز همایش‌های بین‌المللی کیش و همزمان با برگزاری جلسه شورای اداری این جزیره صورت گرفت. بیانیه راهبردی جزیره کیش در گام دوم انقلاب، در ۱۳ صفحه و در قالب ۷ سر فصل ارائه شده و شامل مقدمه، اصول و ارزش‌های بیانیه راهبردی جزیره کیش در گام دوم انقلاب، الزامات گام دوم انقلاب، توصیه‌های اساسی، مشاهدات‌های اسناد فرادستی سازمان منطقه آزاد کیش با بیانیه گام دوم انقلاب، پیوست‌های اجرایی، پرسش‌ها و پاسخ‌های در زمینه این سند است. همچنین منشور مبارزه با فساد سازمان منطقه آزاد کیش در ۵ صفحه مشتمل بر ۲۰ بند تدوین و در هر یک از بندها، راهکارها و دستورالعمل‌های اجرایی برای پیشگیری از فساد ارائه شده است.

رایزنی جهت گسترش فعالیت اپراتور تله کیش در سایر مناطق آزاد کشور

جلسه مشترک رئیس هیات امنای اپراتور تلفن همراه سازمان منطقه آزاد کیش و معاون فناوری و نوآوری وزارت ارتباطات در محل این وزارتخانه برگزار شد.

مسعود توفیقی رئیس هیات امنای اپراتور تلفن همراه سازمان منطقه آزاد کیش و معاون توسعه مدیریت این سازمان، در نشست با دکتر ستار هاشمی معاون فناوری و نوآوری وزارت ارتباطات، اقدامات انجام شده در خصوص رشد و توسعه اپراتور تله کیش و درخواست این اپراتور برای حضور در سایر مناطق آزاد کشور را به اطلاع معاون وزیر ارتباطات و فناوری اطلاعات رساند.

در این نشست که معاونان اپراتور تله کیش نیز حضور داشتند، گزارش مسیوی از برنامه‌های در دست اقدام این اپراتور ارائه شد و درخواست رسمی سازمان منطقه آزاد کیش به منظور گسترش فعالیت این اپراتور در سایر مناطق آزاد، تقدیم معاون فناوری و نوآوری وزارت ارتباطات شد. دکتر ستار هاشمی معاون فناوری و نوآوری وزارت ارتباطات نیز در این نشست با تقدیر از اقدامات انجام شده در اپراتور تله کیش، بر تغییر سیاست اپراتور هادر زمینه فروش سرویس و حق مکالمه و رفتن به سمت طرح‌های مبتنی بر ایجاد ارزش افزوده را مهم برشمرد و تأکید کرد: توسعه فعالیت در زمینه‌های فناوری مالی (Fintech) بسیار در حال حاضر مهم می‌باشد و وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات آمادگی همکاری و تعامل بیشتر را در تمامی زمینه‌ها با اپراتورها دارد. گفتنی است، اپراتور تلفن همراه سازمان منطقه آزاد کیش سال ۱۳۷۴ راه‌اندازی شد و با گذشت نزدیک به بیش از دو دهه از فعالیت خود، بیست هزار شماره را پیش شماره‌های ۰۹۳۴۷۶۸ و ۰۹۳۴۷۶۸ به مشترکین اختصاص داده است. این اپراتور به منظور ارتقاء نسل شبکه تلفن همراه کیش، گسترش تعداد شماره‌ها و توسعه خدمات متنوع بر بستر تلفن همراه به مشترکین همگام با آخرین پیشرفت‌های روز فناوری در دنیا، مدیریت و برنامه‌ریزی هدفمند خود را آغاز کرده است و قصد دارد فعالیت خود را در سایر مناطق آزاد کشور گسترش دهد.

تقدیر معاون قوه قضائیه از اقدامات سازمان منطقه آزاد کیش در زمینه گام دوم انقلاب

معاون قوه قضائیه گفت: مدیریت سازمان منطقه آزاد کیش در راستای فرمایشات مقام معظم رهبری در زمینه گام دوم انقلاب حرکت می‌کند.

معاون اجتماعی و پیشگیری از وقوع جرم قوه قضائیه که به جزیره کیش سفر کرده بود، در حاشیه برگزاری جلسه شورای اداری منطقه آزاد کیش اظهار داشت: با تلاش مدیریت خوب دکتر مظفری و سایر مناطق آزاد، ترتیبی اتخاذ خواهیم کرد تا موجبات اجرای قوانین و مقررات مناطق آزاد به نحو شایسته‌تری فراهم شود تا سرمایه‌گذارانی که به این مناطق آمدند و به عقیده ما با مهاجرت اقتصادی خودشان، در جهاد اقتصادی کشور مشارکت جدی دارند، بتوانند از موانع و تسهیلات مناطق آزاد و ویژه اقتصادی جهت جذب سرمایه‌گذاری‌های داخلی و خارجی به نحو شایسته‌ای بهره ببرند.

محمداقرفی الفت با بیان این که در سیاست‌های ابلاغی مقام معظم رهبری بحث مبارزه با فساد اقتصادی، اداری و مالی به عهده قوه قضائیه قرار داده شده است، بیان کرد: سازمان منطقه آزاد کیش برنامه‌های گام دوم انقلاب را همراه با بسته‌های اجرایی تعریف کرده است و یک مدیریتی قوی و اجرایی را تولید کردند که کار خوبی است و قوه قضائیه از این حرکت حمایت و پشتیبانی می‌کند و برای تحقق این برنامه، نیروهای پرتوان قضاییه را همراه خواهد کرد و خوشحال هستیم که مدیرعامل سازمان منطقه آزاد کیش در مسیر طراحی شده از ناحیه مقام معظم رهبری حرکت می‌کند.

وی تأکید کرد: تلاش می‌کنیم اقدامات بانک در مناطق آزاد و ویژه اقتصادی را منطبق‌تر کنیم و تثبیت مالکیت‌های فکری، املاک، شرکت‌ها و برندها را که در این مناطق ایجاد می‌شود، به نحو شایسته‌ای صورت بگیرد. معاون اجتماعی و پیشگیری از وقوع جرم قوه قضائیه تصریح کرد: تلاش ما این است که نیروهای متخصص را به مناطق آزاد و ویژه اقتصادی اعزام کنیم تا وضعیت رونق اقتصادی این مناطق را بیش از پیش فراهم نماییم.

تفاهم‌نامه ایجاد، گسترش و توسعه زمینه‌های همکاری مشترک و همه‌جانبه علمی، فناوریانه، اجرایی و تجاری میان سازمان منطقه آزاد کیش و وزارت علوم، تحقیقات و فناوری به امضاء رسید.

در نشست غلامحسین مظفری مدیرعامل سازمان منطقه آزاد کیش و مسعود برومند معاون پژوهش و فناوری وزارت علوم، تحقیقات و فناوری طرفین بر همکاری همه‌جانبه با یکدیگر تأکید کردند و تفاهم‌نامه‌ای در زمینه ایجاد، گسترش و توسعه زمینه‌های همکاری مشترک و همه‌جانبه علمی، فناوریانه، اجرایی و تجاری به امضاء رساندند.

بکارگیری ظرفیت‌های فناوری و نوآوری در کشور توسط معاونت مذکور به منظور نیازهای فناوریانه سازمان منطقه آزاد کیش، همکاری در گسترش بسترهای توسعه فناوری و نوآوری در منطقه در راستای تحقق جزیره دانشی و توسعه تعاملات بین‌المللی شرکت‌های فناوری و دانش‌بنیان با کمک استفاده از ظرفیت مناطق آزاد و پارک علم و فناوری خراسان از جمله موضوعات این تفاهم‌نامه است.

توسعه گردشگری با هدف جذب و ماندگاری گردشگر در کیش با تمرکز بر حوزه‌های

کاربردی در حوزه کشاورزی و زیست فناوری از جمله زمینه‌های همکاری طرفین در مورد بکارگیری ظرفیت‌های فناوری و نوآوری در کشور به منظور رفع نیازهای فناوریانه سازمان منطقه آزاد کیش است.

همکاری در تنظیم سند فناوری منطقه، همکاری در تدوین و اجرای کارگاه‌ها و دوره‌های آموزشی کاربردی کوتاه‌مدت و بلندمدت، همکاری در برگزاری جلسات

مختلف، خدمات گردشگری مانند هتلداری، حمل و نقل، تفریح و سرگرمی، تورسیم سلامت و سوغات بومی، توسعه و بهبود مدیریت و خدمات شهری با تمرکز بر هوشمندسازی، ارائه خدمات و پشتیبانی‌های صنعتی در حوزه‌های زیرساخت شهری و صنایع مستقر در کیش با تمرکز بر خدمات نیروگاهی، فرودگاهی، بندری، حفاری و تجهیزات پزشکی و توسعه فناوری‌های

موافقت‌نامه سه‌جانبه تاسیس شتاب‌دهنده کیش امضاء شد:

حرکت پرشتاب سازمان منطقه آزاد کیش در جهت حمایت از صادرات

صادراتی را به کلیه مناطق آزاد ارائه کنند، گفت: قطعا این قابلیت و ظرفیت در کیش وجود دارد. در راستای تفاهم‌نامه منعقد شده دبیرخانه شوریالی مناطق آزاد، سازمان منطقه آزاد کیش و دانشگاه امیرکبیر برای مدل شکل‌گیری شتاب‌دهنده‌ها به یک مدل واقع‌بینانه دست پیدا می‌کنند. حضور گروه‌های خلاق در کیش نیازمند مدل‌سازی جدید است و در گذر زمان به این مدل مطلوب دست پیدا خواهیم کرد.

رئیس دانشگاه صنعتی امیرکبیر با بیان این که در حال حاضر نیازمند دانشگاه‌های نسل ۲ و ۳ هستیم که مبتنی بر پژوهش و فعالیت‌های تحقیقاتی و نیز کارآفرینی و تولید ثروت است، اظهار داشت: برای رسیدن به این نسل از دانشگاه‌ها، سه محور افزایش قراردادهای صنعتی و غیرصنعتی، نوآوری و مهارت‌افزایی را

بلندآوازه کند و تمدن علمی، فرهنگی، صنعتی و اقتصادی کشور و انقلاب اسلامی با ابزارهای صادراتی به جهان عرضه شود. معاون فرهنگی، گردشگری و صنایع خلاق دبیرخانه شوریالی مناطق آزاد و ویژه اقتصادی، یکی از راهکارهای رسیدن به توسعه برند و بازار در مناطق آزاد را رفتن به سمت توسعه و راه‌اندازی شتاب‌دهنده‌های صادراتی صنایع خلاق عنوان کرد و تصریح نمود: امروزه تولیدکنندگان و عرضه‌کنندگان در تامین منابع، عرضه، ترویج و تبلیغ کالاها و ورود به بازارهای کشورهای مختلف از تجربه و قابلیت‌های لازم و کافی برخوردار نیستند و شتاب‌دهنده‌های صادراتی صنایع خلاق با جذب مجموعه‌ای از شرکت‌های استارت‌آپی و نوآر در حوزه‌های مختلف به این موضوع کمک خواهند کرد. رستمی با تأکید بر این نکته که جزیره و برج فناوری کیش می‌توانند خدمات شتاب‌دهنده‌های

گردشگری و صنایع خلاق دبیرخانه شوریالی مناطق آزاد و ویژه اقتصادی با تشکر از تلاش‌ها و حمایت‌های مدیرعامل سازمان منطقه آزاد کیش، مدیرعامل موسسه علوم و فنون کیش، رئیس دانشگاه صنعتی امیرکبیر و رئیس پردیس کیش دانشگاه امیرکبیر برای به سرانجام رسیدن این تفاهم‌نامه گفت: یکی از اهدافی که در دبیرخانه شوریالی مناطق آزاد کشور و سازمان‌های مناطق آزاد دنبال می‌شود، توسعه برند و بازار مناطق آزاد است.

رستمی افزود: یکی از مهم‌ترین شاخص‌های فاکتورهای اثرگذار برای توسعه برند و بازار مناطق آزاد، توسعه صادرات کالا و خدمات تولیدی از این مناطق است تا امکان حضور و رقابت کالاها و خدمات در بازارهای جهانی وجود داشته باشد. وی گفت: بازارهای منطقه‌ای یکی از اهداف صادراتی مناطق آزاد کشور محسوب می‌شود تا نام ایران را با محصولات قابل دفاع و باکیفیت

معاون قوه قضائیه در دیدار با فعالان اقتصادی کیش تأکید کرد:

حمایت قوه قضائیه از فعالان اقتصادی در راستای رونق تولید

قضائی کیش گفت: ملاقات با کارکنان دستگاه‌های قضائی استان و مناطق، شنیدن خواسته‌ها و مشکلات آنان و ارجاع به رئیس قوه قضائیه برای حل و رفع این مشکلات از جمله برنامه‌های تدوین شده سفر معاونان دستگاه قضائی به مناطق مختلف کشور است.

الفت درخصوص حقوق و مزایای شاغلان دستگاه‌های دولتی در مناطق مرزی از جمله کیش اذعان کرد: در رابطه با مشکلاتی که به کار در حوزه‌های مالی کم‌برخوردار یا مناطق با شرایط بد جوی و آب و هوایی و یا محروم یا به ظاهر حوزه‌های مالی برخوردار است، بخصوص برای حقوق بگیران و ساکنان در این مناطق زندگی را سخت کرده است.

معاون اجتماعی و پیشگیری قوه قضائیه گفت: ما در تلاش هستیم که راه را در همین مناطق برای کارکنان و حقوق بگیران تامین کنیم؛ تلاش بر این است که این حقوق و مدت دوره مرخصی آنان را به دلیل بعد مسافت و هزینه‌های رفت و آمد افزایش دهیم و حمل و نقل و امکانات رفاهی را برای آنان فراهم نماییم.

معاون اجتماعی و پیشگیری قوه قضائیه اظهار امیدواری کرد که در مجلس نیز به این سختی‌ها توجه شود، به عنوان عضوی از تشکیلات قوه قضائیه این اقدام را پیگیری می‌کنیم و آن را به همه دستگاه‌ها تعمیم می‌دهیم.

این مشکلات در محل حل شود و صورت حل نشدن، به مسئولان منتقل و در تهران و پیگیری می‌شود.

الفت، همچنین مسائل گمرکی و ضرورت اجرای قوانین منطقه آزاد را از دیگر مسائل و خواسته‌های فعالین اقتصادی منطقه آزاد کیش ذکر کرد و افزود: بررسی مشکلات و خواسته‌های فعالان اقتصادی با هدف رفع موانع تولید رویکرد دستگاه قضائی و از تأکیدات جدی رئیس قوه قضائیه است و ما خود را مکلف می‌دانیم که از این قشر ایثارگر در حوزه اقتصاد قدردانی و از آنان حمایت کنیم. وی نشست مشترک با فعالین اقتصادی کیش را مهم و تعیین کننده دانست و اظهار داشت: ذخیره دانش تجاری، قدرت ریسک‌پذیری بسیار بالا و اعتمادی جدی به نظام، از ویژگی‌های این فعالین است و همین امر موجب شده که سرمایه‌های خود را در کیش به عنوان یک منطقه مرزی عرضه کنند.

معاون اجتماعی و پیشگیری قوه قضائیه تصریح کرد: این ریسک را پذیرفته و برای عمران و آبادی کشور اینجا مستقر شده‌اند و با وجود فرهنگ‌های مختلف، بر یک نقطه مشترک تکیه کرده‌اند و کانون‌ها انجمن‌های اقتصادی تولیدی خوبی را در کیش ایجاد کرده‌اند؛ لذا وظیفه ما حمایت مادی و معنوی این قشر است.

وی با اشاره به نشست خود با کارکنان دستگاه

دست یابیم.

وی مسائل بانکی و حل آن را مهم‌ترین مشکلات و خواسته‌های فعالین اقتصادی کیش عنوان کرد و افزود: شرایط اقتصادی کشور آنان را در بازپرداخت تسهیلات دچار مشکل کرده و انتظار دارند در این شرایط سخت اقتصادی، بانک‌ها آنان را تحت فشار مضاعف قرار ندهند و اجازه دهند بتوانند هم دیون خود را پرداخت کنند و هم چرخ اقتصاد بچرخد.

معاون قوه قضائیه برگزاری نشست مشترک با فعالین اقتصادی و بررسی مشکلات و خواسته‌های آنان و تلاش برای پاسخگویی و چاره‌جویی و ارائه راه حل در همان مناطق از اهداف سفر خود به کیش عنوان کرد و گفت: تلاش بر این است که

فعالین اقتصادی کیش در دیدار با معاون قوه قضائیه، بهره بانکی بالا و محدودیت‌های گمرکی را به عنوان مهم‌ترین مشکلات خود و موانع تولید و کسب و کار مطرح کردند و خواستار تحقق نظام بانکداری اسلامی و اجرای قوانین و مقررات مناطق آزاد شدند.

معاون اجتماعی و پیشگیری قوه قضائیه که در راس هیاتی به کیش سفر کرده بود، ضمن برگزاری نشستی با کارکنان این دستگاه و شنیدن مشکلات آنان به ویژه مشکلات معیشتی، حقوقی و کمبود نیروی انسانی، برای رفع این مشکلات قول مساعد داد.

محمد الفت همچنین در نشست مشترک با فعالین اقتصادی و مسئولان سازمان منطقه آزاد کیش، مشکلات این فعالان در زمینه‌های تولید، طرح‌های عمرانی و تجارت و بازرگانی مورد بررسی قرار داد.

معاون اجتماعی و پیشگیری از وقوع جرم قوه قضائیه در دیدار با فعالین اقتصادی کیش گفت: راهبرد جدی امروز قوه قضائیه، اجرای فرامین رهبر معظم انقلاب درخصوص رونق تولید، حمایت مادی، معنوی، قضائی و حقوقی از تولیدکنندگان و فعالان اقتصادی خصوصا صادرکنندگان کالا است و با این راهبرد می‌توانیم از این مرحله سخت که به دلیل سوءمدیریت و تحریم‌های ناجوانمردانه ایجاد شده، گذر کرده و به راه حل‌های اصولی

در شانزدهمین اجلاس کمیسیون مشترک ایران و قزاقستان تاکید شد:

بهرمندی از ظرفیت‌های

منطقه آزاد انزلی جهت

توسعه همکاری‌های اقتصادی

و ترانزیتی ایران و قزاقستان

پیرو موافقت‌نامه‌های منعقد شده میان مدیرعامل سازمان منطقه آزاد انزلی با مسئولین چینی و قزاقستانی، توافق‌نامه همکاری میان معاون امور بندری سازمان منطقه آزاد انزلی با مدیر بندر اکتائو در شانزدهمین اجلاس کمیسیون اقتصادی مشترک ایران و قزاقستان به امضاء رسید و روسای شانزدهمین اجلاس کمیسیون اقتصادی مشترک ایران و قزاقستان بر نقش منطقه آزاد انزلی در توسعه همکاری‌های دو کشور تاکید کردند.

در حاشیه این اجلاس که در شهر نورسلطان پایتخت قزاقستان برگزار شد، توافق‌نامه همکاری سازمان منطقه آزاد انزلی و بندر اکتائو قزاقستان به منظور جذب بار بیشتر از مسیر کریدور بین‌المللی چین-قزاقستان-ایران، کمک به توسعه همکاری‌ها در زمینه ارائه خدمات بندری به تجار و بازرگانان دو کشور و توسعه خط کشتیرانی حمل و نقل کانتینری بین بندر کاسپین و بندر اکتائو قزاقستان، در ۷ ماده و ۹ بند منعقد شد.

از سوی دیگر، در سند همکاری کمیسیون مشترک دو کشور، برای نخستین بار در بخش مستقلی در خصوص استفاده از ظرفیت مناطق آزاد در توسعه همکاری‌های دو کشور به ویژه منطقه آزاد انزلی از طریق ایجاد شرکت‌های حمل و نقل بین‌المللی و کشتیرانی برای توسعه مبادلات دریایی و مشترک تصریح کردند.

بنا بر این گزارش، در سند همکاری دو کشور، بر لزوم توسعه مبادلات تجاری فی مابین در ارتباط با کشورهای منطقه و اروپا از مسیر کریدور چین-قزاقستان-ایران که با محوریت منطقه آزاد انزلی شروع به کار نموده، تاکید شده و در عین حال توافق شد که دو کشور همکاری‌های لازم در زمینه ایجاد شعبه بانکی قزاقی یا شبکه پولی-بانکی در منطقه آزاد انزلی در راستای تسهیل مبادلات ارزی مبذول دارند و همچنین پیشنهاد شد که نمایشگاه توانمندی‌های کشور قزاقستان به میزبانی این منطقه برگزار شود.

عضو موظف هیات مدیره و معاون امور بندری سازمان منطقه آزاد انزلی طی این مدت، جلسات کاری متعددی با مدیران دولتی و بخش خصوصی قزاقستان در خصوص بررسی راهکارهای توسعه مبادلات اقتصادی، حمل و نقلی و گردشگری دریایی با تکیه بر ظرفیت‌های متنوع منطقه و به ویژه مجتمع بندری کاسپین برگزار کرد. گفتنی است، پیش از این سازمان منطقه آزاد انزلی دو تفاهم‌نامه همکاری با منطقه ویژه اقتصادی اکتائو قزاقستان منعقد کرده و تاکنون ۲۲ کشتی اقدام به ترانزیت بالغ بر ۹۰۰ کانتینر مشتمل بر مواد اولیه و کالاهای مصرفی داخلی و کشورهای منطقه در این کریدور بین‌المللی حمل نموده‌اند.

با تحقق ۸۰۵۹ میلیارد ریال طرح سرمایه‌گذاری ظرف شش ماهه نخست ۹۸:

رشد ۳۴ درصدی جذب سرمایه‌گذار در منطقه آزاد انزلی

صنایع های تک، نوآور، فناور و دانش‌بنیان و همچنین ایجاد مجموعه‌های تفریحی و گردشگری اشاره کرد.

بنا بر این گزارش، در راستای اجرای کامل دستورالعمل‌های اقتصاد مقاومتی، حمایت از تولید و صادراتکننده ایرانی جزء اصلی‌ترین راهبردهای اصلی سازمان منطقه آزاد انزلی بوده که به واسطه ثبات مدیریتی، و اعمال تمامی مزایا و معافیت‌های قانونی و اجرای طرح‌های متنوع حمایتی، تشویقی و مشاوره‌ای زمینه رونق فضای کسب و کار و دستیابی به مسیر رشد مداوم در شاخص‌های اقتصادی و سرمایه‌گذاری در سطح منطقه

سرمایه‌گذاری خارجی است که از ابتدای فروردین تا پایان شهریورماه سال ۹۸ در این منطقه از سوی سرمایه‌گذاران خارجی تحقق یافته و در برابر ۸۶ میلیون دلاری که در شش ماه ابتدایی سال گذشته محقق شده بود، نشان دهنده افزایش ۳۳۵ درصدی در حوزه جذب سرمایه‌گذار خارجی در این منطقه است. درخصوص حوزه‌های فعالیت ۴۴ طرح سرمایه‌گذاری صادر شده از سوی این سازمان در شش ماهه اول سال ۹۸، باید به زمینیهایی همچون ساخت واحدهای تولیدی، خدماتی، صنایع صادراتی، اقامتی، احداث هتل و مجتمع‌های مسکونی،

از ابتدای فروردین تا پایان شهریورماه سال جاری، معاونت اقتصادی و سرمایه‌گذاری سازمان منطقه آزاد انزلی موفق به جذب و تحقق ۸۰۵۹ میلیارد ریال طرح سرمایه‌گذاری شد که در مقایسه با ۳۴۴۷ میلیارد ریال طرح سرمایه‌گذاری که در مدت مشابه سال ۹۷ تحقق یافته بود، بیانگر افزایش ۱۳۴ درصدی در شاخص مهم بررسی تحقق دستورالعمل‌های اقتصاد مقاومتی در مناطق آزاد در این منطقه می‌باشد.

طی این مدت برای تعداد ۴۴ طرح سرمایه‌گذاری ارائه شده از سوی سرمایه‌گذاران، بعد از بررسی و پایش توسط معاونت اقتصادی و سرمایه‌گذاری سازمان، مجوز سرمایه‌گذاری صادر شد که در مقابل ۳۹ مجوز صادره در شش ماهه ابتدایی سال ۹۷، نشان دهنده رشد ۱۳ درصدی در زمینه تعداد طرح‌های سرمایه‌گذاری جذب شده طی این مدت است.

بر این اساس، میزان سرمایه اظهار شده از سوی ۴۴ طرح سرمایه‌گذاری تصویب شده، با ۱۸۰۸۲ میلیارد ریال می‌باشد که در مقایسه با ۱۶۰۲۷ میلیارد ریالی که در همین مدت در سال گذشته از سوی سرمایه‌گذاران اظهار شده بود، بیانگر افزایش ۱۳ درصدی است. نکته قابل توجه در جذب و تحقق طرح‌های سرمایه‌گذاری خارجی در منطقه آزاد انزلی، دستیابی به رقم ۳۶،۴ میلیون دلار طرح

رفع تصرف ۱۰۰۰ متر از اراضی ملی و تخریب یک واحد مسکونی غیرمجاز در منطقه آزاد انزلی

دکتر مسرور درخصوص برخورد جدی و قانونی با متصرفان، حفظ و حراست از اراضی ملی و ساحلی این منطقه و صیانت

اراضی ملی افزود: در مدت ۶ ماهه بالغ بر ۴۳ پرونده قضایی برای متصرفان تشکیل و اقدامات قضایی انجام شد و حسب تأکیدات

در راستای ساماندهی و آزادسازی اراضی ملی منطقه آزاد انزلی، از سوی یگان حفاظت از اراضی و اجرائیات و مدیریت حقوقی سازمان منطقه آزاد انزلی با مشارکت یگان امداد نیروی انتظامی، ۱۰۰۰ متر از اراضی ملی رفع تصرف و یک واحد مسکونی غیرمجاز در روستای چونچنان تخریب شد. مدیرکل دفتر مرکزی حراست سازمان منطقه آزاد انزلی با اعلام این خبر گفت: افراد سودجو با دیوارکشی و نصب سیم خاردار، ۱۰۰۰ متر از اراضی ملی و در حریم دریا را تصرف و اقدام به ساخت یک واحد مسکونی به زیربنای ۹۰ متر کرده بودند که با دستور قضایی و همکاری نیروی انتظامی، موانع و ساخت و سازهای غیرمجاز ایجاد شده قلع و زمین‌های مورد تصرف آزاد شده است.

نظری با اشاره به جدیت سازمان منطقه آزاد انزلی مبنی بر حفظ و صیانت از

سامانه استعلام زمان مراجعه جهت تعویض پلاک خودروهای منطقه آزاد انزلی راه‌اندازی شد

بنا بر این گزارش، مجدداً تاکید می‌شود به منظور تسهیل در ارائه خدمات به دارندگان خودروهای پلاک منطقه و قرار گیری در سامانه یکپارچه پلیس راهور جهت تسهیل در فرآیند صدور کارت سوخت برای خودروهای پلاک قدیم منطقه، مالکان این خودروها نسبت به تعویض پلاک خودروهای مربوطه در اسرع وقت اقدام نمایند.

لینک «استعلام زمان مراجعه جهت تعویض پلاک» را در این صفحه به آدرس کلیک کرده <http://eservice.anzalifz.org/Inquiry/PlaqueReplacement> تا در این سامانه، با درج شماره پلاک خودروی خود، از زمان دقیق حضور در مرکز شماره‌گذاری خودرو منطقه به نشانی: گیلان، منطقه آزاد انزلی، کیلومتر ۳ بلوار شهید فاتحی آگاهی یابند.

تعویض پلاک خودرو» نموده است. بر این اساس، مالکین محترم ابتدا به صفحه اصلی سازمان به آدرس <http://anzalifz.ir> مراجعه نموده و سپس وارد بخش «پرتال سازمان» می‌شوند و در ادامه در بخش «اعلانات» پرتال، بر روی لینک «فراخوان تعویض پلاک‌های قدیم خودروهای منطقه آزاد انزلی» کلیک نمایند تا پس از ورود به صفحه مورد نظر،

پیرو اطلاعیه چهارم شهریورماه مدیریت روابط عمومی و امور بین‌الملل سازمان منطقه آزاد انزلی در خصوص اجرای طرح «فراخوان تعویض پلاک‌های قدیم خودروهای منطقه»، به اطلاع مالکین محترم خودروهای پلاک منطقه می‌رساند در راستای تسهیل و تسریع امور مربوط به مالکان خودرو، این سازمان اقدام به ایجاد «سامانه استعلام زمان مراجعه به منظور

کرانش

کر شویه‌خسنیتی

اتحادیه اقتصادی اوراسیا که ترکیبی از روسیه، آسیای مرکزی، خزر و قفقاز است، به طور رسمی فعالیت خود را در ژانویه سال۲۰۱۵ آغاز کرد. پنج کشور روسیه، قزاقستان، بلاروس، قرقیزستان و ارمنستان به دلیل همکاری‌های سیاسی، اقتصادی و ارتباطی در جهت پهن‌مندی از این مزیت‌ها به عنوان یک بلوک اقتصادی–تجاری، اتحادیه اقتصادی اوراسیا را تشکیل می‌نمایند و همچنین همانند اتحادیه اروپا و اتحادیه آسمان در بلندمدت رسیدن به هدف‌هایی همچون به سفر رساندن ترفه‌های گمرکی و ترخیصی و مبادلات با پول واحد را در دستور کار دارند.

شورای عالی اقتصادی اوراسیا، مهم‌ترین رکن اتحادیه اقتصادی اوراسیا است که از سران کشورهای عضو تشکیل شده است. دومین رکن اتحادیه، شورای بین دولتی اوراسیا است که اعضای آن، نخست وزیران کشورهای عضو هستند.

کمیسیون اقتصادی اوراسیا، رکن اجرایی اتحادیه است. مقر این کمیسیون به عنوان سازمان نظارتی بر اتحادیه گمرکی، در مسکو قرار دارد، متشکل از ده نفر است که از هر پنج کشور عضو، دو نفر نماینده در آن حضور دارد. در کمیسیون اقتصادی اوراسیا بیش از یک هزار نفر از متخصصان مربوطه مشغول به فعالیت هستند. تصمیمات کمیسیون اقتصادی اوراسیا در صورتی که توسط دو سوم آراء، در هیات ده نفره نصاب شود، برای تمامی کشورهای عضو الزام‌آور خواهد بود. با این حال، هر یک از اعضا از طریق کمیسیون شورای اقتصادی اوراسیا که شامل معاونان نخست وزیران کشورهای عضو است، دارای حق وتو هستند. در صورتی که میان اعضا در خصوص موضوعی اختلاف وجود داشته باشد، موضوع اختلاف به نخست وزیران کشورهای عضو که دو بار در سال در قالب شورای بین دولتی اوراسیا با یکدیگر ملاقات می‌کنند، ارسال می‌شود. معمولاً موضوعات خطیر و بحث‌برانگیز، به شورای عالی اقتصادی اوراسیا، که سالانه در سطح سران برگزار می‌شود، ارجاع داده می‌شود. همچنین یک نهاد قضایی تحت عنوان دادگاه اتحادیه اقتصادی اوراسیا وجود دارد که به حل اختلاف و تفسیر مسائل حقوقی اتحادیه می‌پردازد. اتحادیه اقتصادی اوراسیا با جمعیتی بالغ بر ۱۸۲٫۷ میلیون نفر، ۲۷٫۳تریلیون دلار تولید ناخالص داخلی و ۱٫۳تریلیون دلار تولیدات صنعتی دارد و همچنین تجارت خارجی کشورهای عضو با خارج از اتحادیه بالغ بر ۸۷۷میلیارد دلار یعنی برابر ۳۷٫۲صادرات و ۳۰٫۳واردات کل جهان است.

همچنین اتحادیه اقتصادی اوراسیا دارای سهم ۲۰٫۷درصد از تولید گاز طبیعی در جهان، سهم ۱۴٫۶درصد از تولید جهانی نفت، سهم تولید ۵٫۹درصد از کشاورزی جهان و ۷٫۷درصد تولیدات صنعتی جهان در این داراست. محصولات کشاورزی، مانند مالت، ماشین‌الت، ارژری عمده کالاهای صادراتی اعضای اتحادیه است.

در تاریخ هفترماه سال۱۳۹۸ سنخگوی شورای نگهبان از تصویب لایحه یک فوریتی موافقتنامه موفق تشکیل شبکه اتحادیه آزاد تجاری، میان ایران و اتحادیه اقتصادی اوراسیا در جلسه این شورا خبر داد. در متن این موافقتنامه موقت بر اهمیت افزایش روابط دوستی دیرینه و همکاری‌های سنتی چندجانبه میان جمهوری اسلامی ایران و اعضای اتحادیه اوراسیا و تمایل به ایجاد محیط و شرایط مناسب برای توسعه تجارت دوجانبه، روابط اقتصادی و ارتقای همکاری اقتصادی در زمینه‌های مورد علاقه متقابل میان همه طرف‌ها تاکید شده است.

در این سند آمده است: این موافقتنامه نخستین گام برای همکاری تجاری و اقتصادی بیشتر میان ایران و اوراسیا و کشورهای عضو آن خواهد بود و تشکیل منطقه بزرگ آزاد تجاری میان ایران و اوراسیا و اعضای آن به عنوان هدف اصلی این موافقتنامه تعیین شده است. این موافقتنامه همچنین بر نیاز به گسترش بیشتر روابط متقابل میان طرف‌ها بر پایه اعتماد، متقابل، شفافیت و تسهیل تجاری، حمایت از الحاق سریع به سازمان تجارت جهانی و تصدیق مراتب عضویت ایران و اتحادیه اوراسیا تاکید و اعلام شده است؛ این اقدام سبب ایجاد شرایط مناسب برای افزایش همکاری آنان در نظام تجارت چندجانبه خواهد شد و همکاری و مشارکت طرف‌های این موافقتنامه را گسترش خواهد داد.

موافقتنامه تجارت آزاد میان ایران و اتحادیه اقتصادی اوراسیا یک موافقتنامه موفق به مدت ۱۳سال می‌باشد و نزدیک و ۰۰۰مشمول کالا از سوی اتحادیه و بیش از ۱۰۰قلم کالا از سوی ایران منقول کاهش تعرفه تجاری و گمرکی می‌شوند؛ در صورتی که در طول ۱۳سال، طرفین به تعهدات خود پایبند بوده و در راستای اجرای هر چه بهتر تعهدات تلاش نمایند و اهداف پیش‌بینی شده محقق گردد، این توافق قابلیت تمدن و دائمی شدن را دارد.

این توافق‌نامه به عنوان تجربه مهمی از همکاری‌های اقتصادی ایران در اعضای یک موافقتنامه تجارت آزاد با یک سازمان منطقه‌ای، برای تسهیل بسیاری بر خوردار است، که اگر به سایر اجزایی شود، می‌تواند گامی نخست برای همکاری با سایر کشورها و سازمان منطقه‌ای آینده آن باشد؛ اما تحقق این هدف نیازمند یک عظم و هماهنگی ملی بین همه دستگاه‌ها از جمله بانک مرکزی، وزارت اقتصاد، وزارت صنعت، معدن و تجارت، مراکز با یانه‌های مرزی، سازمان بازر و کشتیرانی، وزارت راه و شهرسازی و… است؛ مهم‌ترین اینکه باید سطح کیفیت تولیدات داخلی ارتقاء یابد تا بتوان با محصولات کشورهای عضو اتحادیه رقابت نمود.

به بهانه حضور دکتر روحانی رئیس‌جمهور در اجلاس سران اتحادیه اقتصادی اوراسیا در آرمستان، با کارشناسان و مدیران مناطق آزاد و گفت‌وگو نشستیم تا نقش مناطق آزاد کشورمان در توسعه و گسترش مرادات تجاری ایران و اتحادیه اقتصادی اوراسیا بررسی نماییم که در ذیل می‌خوانید.

رئیس‌جمهور در اجلاس سران اتحادیه اقتصادی اوراسیا در آرمستان:

دعوت از سرمایه‌گذاران اتحادیه اوراسیا برای بهره‌مندی از توانمندی‌های مناطق آزاد ایران

حجت الاسلام حسن روحانی در اجلاس سران اتحادیه اقتصادی اوراسیا در آرمستان بیان داشت: جمهوری اسلامی ایران ظرفیت‌ها

مناطق آزاد؛ حلقه پیوستگی تجارت ایران و اوراسیا

و زیرساخت‌های گسترده‌ای در مناطق آزاد تجاری، صنعتی و ویژه اقتصادی به ویژه در جنوب شامل منطقه آزاد چابهار و شمال کشور شامل امیرآباد در استان مازندران، انزلی در استان گیلان، منطقه آزاد تجاری ارس در آذربایجان شرقی ایجاد نموده و آماده ارائه تسهیلات و امکاناتی ارزشمند برای گسترش همکاری‌های تجاری با اتحادیه اقتصادی اوراسیا است. به همین مناسبت از سرمایه‌گذاران اتحادیه اقتصادی اوراسیا دعوت می‌نمایم از توانمندی‌های مذکور برای توسعه مناسبات فی‌مابین استفاده کنند.

رئیس‌جمهور افزود: اراده جمهوری اسلامی ایران متنوع‌سازی روابط اقتصادی خود و تکیه بر اصول اقتصاد مقاومتی و همکاری‌های فعال در منطقه‌ای بین‌المللی است.

دکتر روحانی اظهار داشت: اعضای موافقتنامه تجاری جمهوری اسلامی ایران و اتحادیه اقتصادی اوراسیا، بیانگر دیدگاه جامع و سازنده ایران، همراه با اراده سیاسی قوی در کمک به توسعه روابط اقتصادی–تجاری چندجانبه و منطقه‌ای است. اجرایی شدن موافقتنامه فی‌مابین قدمی در مسیر تقویت ساختارهای تجاری چندجانبه تلقی می‌شود.

وی ادامه داد: موقعیت جغرافیایی ایران امکان اتصال ترانزیتی قاره‌های اروپا و آسیا و کشورهای مختلف در غرب، شرق، شمال و جنوب را به همدیگر فراهم می‌سازد. ما علاقه‌مندیم از این موقعیت برای کمک به توسعه پایدار و رشد کشورمان و همکاری اقتصادی سایر کشورهای منطقه به بهترین نحو استفاده کنیم. در همین راستا با سرمایه‌گذاری‌های عظیم، کریدورهای مختلف جاده‌ای و ریلی برای تسهیل حمل و نقل ترانزیتی طراحی و اجرا شده‌اند که از آن جمله می‌توان به کریدور شمال–جنوب، کریدور خلیج فارس–دریای سیاه کریدور پیش‌بینی شده در موافقتنامه شوق آباد، کریدورهای جاده‌ای و ریلی آگو و همچنین کریدورهای هوایی اشاره نمود. بنادر متعدد جمهوری اسلامی ایران در دریای خزر، خلیج‌فارس و خاشیه اقیانوس هند (به ویژه چابهار)، شبکه‌های جاده‌ای و ریلی و آسمان امن ایران، امکان اتصال کشورهای همسایه به همدیگر و به سایر قاره‌ها را فراهم می‌کند.

رئیس‌جمهور اذعان کرد: اتحادیه گمرکی اوراسیا زمانی می‌تواند ظرفیت‌های خود را تحقق بخشد که در حوزه راهبردی حمل و نقل نیز به سمت همکاری جرئت نماید؛ لذا پیشنهاد می‌شود کشورهای عضو این اتحادیه با تدوین راهبرد تسهیل ترانزیت اوراسیا، رویه‌ها و مقررات ترانزیت، تردد مستدیان حمل و نقل و وسایل نقلیه بارلی و مسافری و قلمروهای همدیگر را از طریق طراحی و اجرای راهکارهای هوشمندانه تسهیل نموده و موانع را برای مبادلات بیشتر و روانتر به حداقل ممکن کاهش دهند.

دکتر روحانی اظهار داشت: جمهوری اسلامی ایران ظرفیت‌ها و زیرساخت‌های گسترده‌ای در مناطق آزاد تجاری–صنعتی و ویژه اقتصادی به ویژه در جنوب شامل منطقه آزاد چابهار و شمال کشور شامل امیرآباد در استان مازندران، انزلی در استان گیلان، منطقه آزاد تجاری ارس در آذربایجان شرقی ایجاد نموده و آماده ارائه تسهیلات

مناسبات فی‌مابین استفاده کنند.
وی تاکید کرد: جمهوری اسلامی ایران با تصویب و لازم‌الاجرا نمودن یکی از جامع‌ترین قوانین تشویق و حمایت از سرمایه‌گذاری خارجی، آماده‌ی دارد میزان سرمایه‌گذاران و کارافرینان اتحادیه اقتصادی اوراسیا و برگزاری نشست‌های فرصت‌های سرمایه‌گذاری دراینه نزدیک باشد. در این راستا از هرگونه همکاری با کشورهای عضو اتحادیه اوراسیا در حوزه مالی و بانکی و سرمایه‌گذاری به ویژه از طریق مکانیزم‌های جدید و موثر استقبال نموده و پیشنهاد می‌نمایم

کارگروه ویژه‌ای جهت اجرایی نمودن ایده فرصت‌های سرمایه‌گذاری مشترک در حوزه اوراسیایی توسعه نمایندگان محترم دولت‌های عضو اتحادیه و جمهوری اسلامی ایران تشکیل گردد.

دکتر روحانی بیان کرد: امیدواریم جمهوری اسلامی ایران از مشارکت و همراهی کشورهای دوست فراسرین روسیه، ارمنستان، قزاقستان، قرقیزستان و بلاروس در گذشتن از مسیر ناموفق کنونی به خوبی بهره‌مند گردد و شاهد گسترش بیش از پیش مناسبات اقتصادی و تجاری فی‌مابین در کنار مناسبات خوب سیاسی باشیم. در اینجا بار دیگر، دست یاری و همکاری به سوی شما دراز می‌کنم و بر این باورم که با کمک یکدیگر خواهیم توانست تمامات اقتصادی منطقه را در زنجیره تجارتی اقتصاد منطقه اوراسیا، به عنوان یک مدل کارآمد به سایر مناطق جهان معرفی نماییم.

رئیس‌جمهور در پایان گفت: ضمن تشکر مجدد از تمامی مسئولان عالی‌رتبه و دست‌اندرکاران این اجلاس، امیدوارم حضور سران در این نشست، موجبات نقش‌آفرینی و ارتقاء جایگاه اتحادیه اقتصادی اوراسیا را در منطقه و نظام بین‌الملل فراهم آورد.

ابراهیم جلیلی، معاون اقتصادی و سرمایه‌گذاری سازمان منطقه آزاد ماکو:

مجمع اقتصادی اوراسیا یک مجمع اقتصادی میان گروهی از کشورهای آسیایی و اروپایی شامل روسیه، قزاقستان، بلاروس، قرقیزستان، ارمنستان و ویتنام است که در دهم آکتبر سال ۲۰۰۰ تشکیل و در ژانویه سال۲۰۱۵ فعالیت رسمی خود را آغاز کرد و در نشست‌های این مجمع درباره مسائلی ازجمله گردشگری، انرژی، همکاری‌های مالی، اقتصادی و آموزشی بحث و تبادل نظر می‌شود و ایران نیز که در بعضی از نشست‌های آن حضور داشت که از آن‌ها ماه

دیدگاه

کارشناسان درخصوص نقش مناطق آزاد در توسعه تجارت ایران و اتحادیه اوراسیا:

گزارش

سال جاری رسما به عنوان عضو دائمی این اتحادیه فعالیت خود را آغاز خواهد کرد.

لازم به ذکر است، مجموع مساحت کشورهای عضو این اتحادیه بیش از ۲۰ میلیون کیلومتر مربع و جمعیت آن بیش از ۱۸۰میلیون نفر می‌باشد که با عضویت دانمی ایران در این اتحادیه یک بازار ۶۰۰میلیونی در یک پهنه ۲۲میلیون کیلومتر مربعی را شامل خواهد شد. همچنین درباره اهداف این اتحادیه اقتصادی می‌توان به تسهیل تجارت، ایجاد بازار مشترک در حوزه کشورهای مستقل همسود خارجی مشترک در میان کشورهای عضو و هماهنگ‌سازی تشریفات گمرکی اشاره کرد.

با عنایت به اینکه قوانین تجاری حاکم بر اتحادیه اوراسیا بسیار نزدیک به قوانین سازمان تجارت جهانی می‌باشد و نیز با توجه به عدم عضویت ایران در سازمان تجارت جهانی به دلیل شرایط خاص بین‌المللی ایران و تحریم‌های اعمالی بر علیه کشورمان، در این بین عضویت جمهوری اسلامی ایران در یک سازمان همکاری منطقه‌ای با چنین وضعیتی می‌تواند تا حدودی تجارت بین‌الملل در یک بازار بسیار بزرگ که با عضویت کشورهای مصر، سنگاپور، چین و هند همچنان رویه گسترش می‌باشد، برای کشورمان را تسهیل نماید.

همکاری در حوزه انرژی با کشورهای منطقه اوراسیا برای ایران از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است. از سوی دیگر ایران نقش کلیدی در شاهره‌های موجود منطقه یعنی جاده ابریشم، راه‌هن سراسری آسیا، تراسیکا و کریدور شمال–جنوب دارد و در این نقش‌های کلیدی یاد شده نیز مناطق آزاد بلاخض منطقه آزاد ماکو پررنگتر از سایر مناطق ایفاقی نقش خواهد کرد، چراکه با پیوستن ایران به تراسیکا، مسیر جنوبی این کریدور برای ارسال کالا از اروپا به کشورهای آسیای مرکزی و چین بهبود می‌یابد. شاخه جنوبی این کریدور از ایران معرفی شده است که از مرز ترکمنستان وارد ایران می‌شود و سپس از طریق منطقه آزاد ماکو به عنوان دروازه اروپا، وارد ترکیه می‌شود. همچنین راه‌آهن ایران نیز از طریق شبکه ریلی ترکمنستان و ازبکستان به راه‌آهن قزاقستان متصل است که انواع کالاهای ترانزیتی و صادراتی را بنده‌عباس و سایر نقاط کشورمان از طریق ریل به قزاقستان حمل می‌کند و کالاهای ترانزیتی و وارداتی از قزاقستان به ایران حمل می‌شود که می‌تواند در آینده به عنوان کریدور تبادلات کالایی کشورهای آسیای میانه، چین و اروپا محسوب شود. اقتصاد ایران و کشورهای حوزه آسیای مرکزی و قفقاز از توان هم‌تکمیلی جدی برخوردارند.

در سال‌های اخیر سطح تجارت ایران و کشورهای عضو این اتحادیه تا رقم ۱۳میلیارد دلار افزایش یافته که با عضویت دائم ایران در این اتحادیه عملا امکان جذب سرمایه‌گذاری در یک منطقه که با قوانین تجاری و اقتصادی جهان قرابت زیادی دارد، به سهولت فراهم شده و در کنار آن اعمال تعرفه ترجیحی برای صادرات کالا که رقمی بالغ بر ۰۰ قلمق را شامل می‌گردد، می‌تواند توسعه صادرات صادراتی را بهبود بخشیده و از یک اقتصاد نفتی به سوی یک اقتصاد غیرنفتی حرکت نمود.

همچنین با توجه به عضویت کشورهای مصر، سنگاپور، چین و هند در آینده نزدیک، این اتحادیه بازاری در حدود نصف جمعیت جهان را تشکیل خواهد داد که در نتیجه آن قوانین حاکم بر این اتحادیه در بین ۱۱کشور عضو (با احتساب چهار کشور یاد شده) در بین اعضا تسری پیدا کرده و فعالیت‌های اقتصادی و سرمایه‌گذاری‌های مشترک را تسهیل خواهد نمود.

همچنین با توجه به عضویت کشورهای مصر، سنگاپور، چین و هند در آینده نزدیک، این اتحادیه بازاری در حدود نصف جمعیت جهان را تشکیل خواهد داد که در نتیجه آن قوانین حاکم بر این اتحادیه در بین ۱۱کشور عضو (با احتساب چهار کشور یاد شده) در بین اعضا تسری پیدا کرده و فعالیت‌های اقتصادی و سرمایه‌گذاری‌های مشترک را تسهیل خواهد نمود.
اصولا تشکیل اتحادیه‌های اقتصادی به منظور توسعه تجارت بین‌کشورهای عضو اتحادیه‌ها بوده و در راستای همکاری اقتصادی–

دیدگاه کارشناسان درخصوص نقش مناطق آزاد در توسعه تجارت ایران و اتحادیه اوراسیا:

حلقه پیوستگی تجارت ایران و اوراسیا

ناشی از تحریم را جبران نماید که از آن میان می‌توان به موارد ذیل اشاره کرد:

۱– توسعه صادرات: تخفیف‌های تعرفه‌ای برای صادرکنندگان ایرانی به کشورهای عضو اتحادیه اقتصادی اوراسیا با توجه به جمعیت بیش از ۱۸۰میلیون نفری این کشورها، بازار بالقوه بزرگی برای صادرات ایجاد می‌نماید که می‌تواند باعث توسعه صادرات غیرنفتی و به دنبال آن ارزآوری، اشتغال و رونق تولید گردد.

۲– جبران مشکلات ناشی از تحریم: با توجه به تنوع منابع موجود در کشورهای عضو می‌توان بخشی از نیازهای کشور را که تاکنون آن در شرایط تحریم باعث ایجاد مشکلاتی گردیده است، از طریق واردات از این کشورها رفع نمود. همچنین با توجه به اینکه اتحادیه اوراسیا با کاهش استفاده از دلار توانسته است سهم پرداخت‌های تجاری با ارز ملی را به طور چشمگیری افزایش دهد، لذا کاهش وابستگی کشور به دلار در مبادلات بین‌المللی نیز مسیر خواهد گردید.

۳– افزایش درآمد و ایجاد اشتغال در بخش ترانزیت و حمل و نقل: با توجه به موقعیت جغرافیایی ایران در اتصال کشورهای عضو اتحادیه اقتصادی اوراسیا به آب‌های گرم خلیج فارس و منطقه خاورمیانه و تاکید رئیس هیات اتحادیه اقتصادی اوراسیا برای بهره‌مندی کشورهای عضو از ظرفیت‌های ایران جهت ترانزیت و مبادله کالا با هند، پاکستان و کشورهای جنوب شرق آسیا، موقعیت مناسبی در اختیار ایران قرار می‌دهد که اگر با بهبود زیرساخت‌های حمل و نقل کشور همراه باشد، می‌تواند باعث درآمد و اشتغال‌زایی قابل توجه در بخش حمل و نقل گردد.

۴– افزایش امنیت اقتصادی و سیاسی: عضویت در اتحادیه اقتصادی اوراسیا باعث ایجاد منافع مشترک و وابستگی متقابل درهم‌تنیدگی اقتصادی میان کشورهای می‌گردد که این موضوع در کنار زمینه تاریخی و فرهنگی مشترک کشورها می‌تواند آسیب‌پذیری اقتصادی کشور را کاهش و نفوذ اقتصادی و سیاسی آن را در منطقه ارتقاء دهد.

سیاسی می‌باشد. در کنار این اتحادیه‌ها، تشکیل مناطق آزاد در داخل کشورها نیز با همین هدف و در مقیاس کوچکتر صورت می‌پذیرد.

۷– سیاستگذاری براساس شرایط موجود و با آینده‌نگری و هدفگذاری برای بازارهای کشورهای عضو اتحادیه
۸– اعطاف در برنامه‌ریزی به منظور انطباق با شرایط موجود و آتی و پیشگیری از هرگونه مشکلات احتمالی اقتصادی
۹– تاکید بر توان ملی و توسعه بازارهای داخلی و حمایت همه‌جانبه به منظور ثبات و پایداری این بازارها در مناطق آزاد و رقابت با بازارهای خارجی و نفوذ به این بازارها
۱۰– جذب سرمایه‌های کوچک و راکد به منظور ایجاد سبد سرمایه‌گذاری در مناطق و تقویت این بازارها به تکیه بر سرمایه‌های کوچک.

جعفر ملکان، مدیر طرح و برنامه جعفر ملکان، مدیر طرح و برنامه

عقب مانده به قطب‌های توسعه، اقدام به ایجاد مناطق آزاد تجاری–صنعتی نمودند.

در چند دهه گذشته، اقتصاد جهانی شاهد آزادسازی‌های تجاری عظیمی در مبادلات تجاری در راستای فرآیند جهانی‌سازی بوده است. این حرکت از ابتدا با شکل‌گیری موافقت‌نامه عمومی تعرفه و تجارت (GATT) آغاز شده و وسیله سازمان تجارت جهانی دنبال می‌شود. با توجه به طولانی بودن فرآیند جهانی‌سازی، تسهیل‌گرایی راه کلی برای توسعه تجارت کشورها است، زیرا این روش از حیث قابلیت دسترسی به بازارها، از کارایی بیشتری برخوردار است. مناطق آزاد در کشورهای عضو با قوانین مشابه می‌توانند توان تولید و تجارت این کشورها را افزایش داده و مویجات رشد و توسعه همه‌جانبه این مناطق را در اختیار منابع، سرمایه‌ها و تکنولوژی‌های موجود در کشورهای عضو فراهم نماید.

در این بین وجود مناطق آزاد کشورمان به عنوان منطقه که شرایط قانونی تولید و تجارت نسبت به سایر نواحی و همچنین نزدیک قوانین حاکم بر این مناطق به قوانین موجود در بین اتحادیه می‌تواند در جذب سرمایه‌گذار و توسعه فعالیت‌های اقتصادی نقش‌آفرین باشند که بر این اساس، قرارگیری مناطق آزاد ماکو، ارس و جلفا در همجواری با اعضای این اتحادیه، در راستای تسهیل در جذب سرمایه‌گذاری خارجی و نیز تطبیق و یا نزدیکی قوانین موجود در خصوص نحوه اداره مناطق آزاد و همچنین جذب سرمایه‌گذار خارجی و در کنار آن بهبود روند تولید و صادرات کالاها و خدمات، نقش‌های اساسی‌تری را برای این مناطق تعریف می‌کند.

اقدامات و برنامه‌ریزی‌های مناطق آزاد کشور در شرایط عضویت و فعالیت دائم کشورمان در اتحادیه اوراسیا با توجه به الزام همکاری این کشورهای عضو براساس تفاهم‌نامه‌ها و توافق‌نامه‌های منتهه می‌تواند شرایط جذب سرمایه‌گذار و تسهیل تولید و در نتیجه توسعه صادرات را به نحو بسیار مطلوبی حاصل حصول نماید؛ لیکن دستیابی به چنین امری خود به وجود و احراز شرایطی در برنامه‌ریزی‌های مناطق در سیاستگذاری‌های آتی آنها می‌باشد.

این اتحادیه منوط به برقراری شرایط زیر می‌باشد:

۱– شناسایی دقیق بازار هدف

۲– پهنمندی از امکانات و منابع موجود در مناطق

۳– جذب سرمایه‌گذار براساس نیازهای کشورهای هدف

۴– تعیین ضوابط پیشرو در هر منطقه براساس شرایط جغرافیایی و اقتصادی منطقه و نیز بازار هدف

۵– پرهیز از هرگونه بلندپروازی بیجا و تکیه بر واقعیت‌های اقتصادی

۶– شناسایی امکانات، منابع، داشته‌ها، نیازهای بازار، استفاده حداکتری

دوشنبه ۱۵ مهرماه ۱۳۹۸ –

۱۷اکتبر ۲۰۱۹ – شماره ۵

نفر جمعیت را شامل می‌شوند که ۵۲٫۲درصد جمعیت جهان را در برمی‌گیرند.

اهداف این اتحادیه اقتصادی، تسهیل تجارت، ایجاد بازار مشترک در حوزه کشورهای مستقل هم‌سود عضو، حذف تدریجی قوانین گمرکی در داخل اتحادیه، برقراری تعرفه خارجی مشترک در میان کشورهای عضو و هماهنگ‌سازی تشریفات گمرکی می‌باشد.

با توجه به تنوع بازار و تنوع منابع موجود در کشورهای عضو این اتحادیه، پیوستن به آن یک فرصت قابل توجه برای اقتصاد ایران ایجاد می‌کند و می‌توان از این طریق بخشی از اثر تحریم‌ها را جبران کرد. ازجمله مزیت‌های پیوستن ایران به این قرارداد، می‌توان به تخفیف‌های تعرفه‌ای برای صادرکنندگان ایرانی به کشورهای اتحادیه اقتصادی اوراسیا اشاره کرد. همچنین از آنجا که اتحادیه اوراسیا با کاهش استفاده از دلار، سهم پرداخت‌های تجاری با ارز ملی را به ۷۰درصد افزایش داده، می‌توان به کاهش استفاده از دلار در مبادلات تجاری خوش‌بین بود.

با عنایت به مذاکرات انجام شده در دو سال گذشته و توافق ایجاد منطقه موقت آزاد تجاری مشترک بین ایران و کشورهای عضو،

می‌توانیم برای تسهیل و افزایش مبادلات کالا میان ایران و کشورهای عضو، اقدامات مؤثری انجام دهیم. ایران می‌تواند با ایجاد پل ارتباطی به بازار بیش از ۱۸۰میلیون نفری و بالقوه کشورهای عضو و بازار ۲۰۰میلیونی کشورهای حاشیه خزر، برای افزایش صادرات کشور حساب ویژه‌ای باز نماید و این امر نشان دهنده آینده روشن و موثر این اتحادیه در اقتصاد جهانی می‌باشد.

پیوستن ایران به اتحادیه اقتصادی اوراسیا منجر به جهش بزرگی در صادرات نفتی و از آن مهم‌تر، غیرنفتی ایران خواهد شد. این اتحادیه قابلیت تبدیل شدن به بازاری بزرگ و مطمئن برای کالاهای صادراتی ایران را دارد. از سوی دیگر به دلیل نزدیکی و دسترسی کشورمان به اتحادیه اقتصادی اوراسیا، امکان گسترش همکاری‌ها در بخش‌های مختلف اقتصادی فراهم است.

از مزیت‌های بسیار مهم ایران برای کشورهای عضو اتحادیه اوراسیا، نقش کلیدی ایران در شاهره‌های موجود منطقه یعنی جاده ابریشم، راه‌آهن سراسری آسیا و کریدور شمال–جنوب می‌باشد. تقویت ارتباط با ایران برای اعضای اتحادیه اوراسیا دارای اهمیت است، چراکه ایران با توجه به اهداف سیاسی مشترک با اغلب کشورهای عضو و همچنین قرار گرفتن در بهترین موقعیت ترانزیتی، یعنی قرار داشتن میان دریای خزر در شمال و خلیج فارس و دریای عمان در جنوب و همچنین قرار گرفتن در موقعیت دا‌نزیتی شرق به غرب، می‌تواند مسیر مناسب برای ارتزابت آزاد‌های مرزی نیاز و همچنینی محصولات کشورهای عضو اتحادیه اوراسیا باشد.

با توجه به مطالب فوق، آنچه که برای ایران حائز اهمیت است، برنامه‌ریزی صحیح جهت استفاده حداکری از مزیت‌های واقعی و بالقوه در کشور برای دستیابی حداکثری به منافع ملی می‌باشد. با عنایت به موافقت‌نامه تشکیل منطقه آزاد موقت بین ایران و کشورهای عضو، یکی از مزیت‌های مهم ایران درخصوص تسریع تقویت همکاری با اوراسیا، مناطق آزاد آنزلی، ارس و چابهار و مناطق ویژه اقتصادی امیرآباد و شهید رجایی می‌باشند. مناطق آزاد شمالی ایران به جهت داشتن مزیت‌های زمین و دریاها با کشورهای عضو و بهره‌گیری از زیرساخت‌های مناسب بندری، جاده‌ای و ریلی، با استفاده از معافیت‌های قانونی برای تسهیل مبادلات کالایی، می‌توانند نقش مؤثری در افزایش حجم مبادلات کالا و به تبع آن حضور فعالان اقتصادی داخلی و خارجی در این مناطق باشند.

مناطق آزاد ایران در شمال کشور به دلیل قرار گرفتن در قطب‌های کشاورزی ایران، می‌توانند با تسهیل‌های خود، در جذب سرمایه‌گذاران داخلی و خارجی به ویژه در بخش صنایع تبدیلی کشاورزی، با توجه به نیاز کشورهای عضو اوراسیا، برنامه‌ریزی و اقدام نمایند. همچنین با توجه به قرار گرفتن مناطق آزاد آنزلی و چابهار در مسیر کریدور شمال–جنوب و فعال‌سازی این کریدور در سال‌های جاری، می‌توان از ظرفیت‌های قانونی این مناطق آزاد جهت افزایش ترانزیت کالا استفاده نمود.

از موضوعات قابل توجه در کنار این مزیت‌های واقعی و تاثیرگذار که باید مورد توجه دولت‌مردان جهت تحقق اهداف موفقیت‌آمیز باشد، اوراسیا باشد. مزیت بالقوه در اینجه‌ب‌رون در استان گلستان می‌باشد. با عنایت به مرز زمینی این منطقه با کشور ترکمنستان، دولت‌مردان کشور می‌توانند براساس روابط با ترکمنستان، از همکاری این کشور با کشورهای قرقیزستان و قزاقستان از اعضای اتحادیه اوراسیا استفاده نموده و براساس مزیت‌های اقتصادی استان‌های شمال، شامل شرق و شرق کشور از طریق مرز زمینی و ریلی برای تقویت موافقت‌نامه مذکور اقدام نمایند. با توجه به اهمیت موقعیت استراتژیک منطقه از جنبه ترانزیتی شرق کشور و تاثیر آن در تجارت با کشورهای عضو اتحادیه اوراسیا، لزوم تسریع در تصویب این منطقه به عنوان منطقه آزاد، امری دست‌نیازم بوده و توجه ویژه مسئولان، به ویژه نمایندگان مجلس را می‌طلبد.

در مطالب فوق مزیت‌های اتحادیه اوراسیا، اهمیت استفاده حداکثری از موافقت‌نامه ایران با اوراسیا، استفاده حداکثری از توانمندی‌های مناطق آزاد و ویژه اقتصادی به عنوان مزیت‌های بالفعل و لزوم برنامه‌ریزی صحیح بر روی مزیت‌های بالقوه همچون مرز اینجه‌ب‌رون استان گلستان و اهمیت تبدیل آن به منطقه آزاد ذکر گردید. لکن در کنار همه امور فوق، باید به مقوله تقویت و بهبود فرهنگ پذیرش سرمایه‌گذار در بین مدیران و کارشناسان سازمان‌های مرتبط در راستای تغییر نگاه موجود به فعالان اقتصادی به عنوان سربازان جنگ اقتصادی، توجه ویژه‌ای نماییم. نگاهی که در سال‌های جاری در منطقه آزاد آنزلی بهبود یافته و توانسته تحریغ‌نامه‌های موجود در کشور، مسیر رشدی را در افزایش حضور سرمایه‌گذاران شاهد

باید پذیریم. هر چقدر زیرساخت‌ها و قوانین صوب اقتصادی تسریع و تسهیل کننده باشند، نیروهای انسانی اجرا کننده با درک مناسب از وضعیت اقتصادی کشور، آگاه به نیاز فعالان اقتصادی داخلی و خارجی و شرایط بین‌المللی می‌توانند در رسیدن به اهداف ترسیم شده نقش کلیدی و حیاطلی داشته باشند. لذا انتظار می‌رود دولت در راستای تحقق حداکثری منافع ملی از روابط اقتصادی با کشورهای اوراسیا،

از توجه حداکثری مناطق آزاد موجود استفاده، اقدامات لازمی جهت تبدیل نقاط مرزی همچون اینجه‌برون به منطقه آزاد را انجام و برنامه‌ریزی مناسب جهت ارتقای فرهنگ جذب سرمایه‌گذار در بین نیروی انسانی در دستگاه‌های اجرایی مرتبط با در دستور کار قرار دهد.

عقیل حق‌شناسی، کارشناس مناطق آزاد؛

لزوم استفاده حداکثری از ظرفیت مناطق آزاد و ارتقای فرهنگ جذب سرمایه‌گذار جهت تحقق روابط اقتصادی اتحادیه اوراسیا

چند سالی است که اتحادیه اقتصادی اوراسیا تشکیل شده و کشورهای عضو هم‌اکنون ۲۰میلیون کیلومترمرع مساحت و بیش از ۱۸۳ میلیون

راهکارهای رشد و رونق صادرات صنایع دستی در چابهار:

صنایع دستی، عامل مهم توسعه و ساماندهی اقتصاد منطقه آزاد چابهار

گزارش:
عزادان حسینی
مدیر گردشگری سازمان منطقه آزاد چابهار

صنایع دستی در استان سیستان و بلوچستان از یک عقبه بسیار طولانی برخوردار است، ریشه در عمق تاریخ مردمان این منطقه دارد. آنچه که ما امروزه در حوزه صنایع دستی مشاهده می‌کنیم، تمدن رشته‌های صنایع دستی است که هر کدام از این رشته‌ها دارای یک سابقه و قدمت بسیار طولانی می‌باشد.

استان سیستان و بلوچستان در ایران به عنوان یکی از استان‌های مهم و شناخته شده در حوزه صنایع دستی است و با توجه به شرایط خاص جغرافیایی و اقلیمی، دارای رشته‌های متنوع سوزن‌دوزی، سفالگری، حصیربافی، منبت‌کاری، سکه‌دوزی، گلیم‌بافی، البسه محلی، زرگری، صنایع دستی دریایی و... می‌باشد.

در این بین، صنایع دستی شهر چابهار با محوریت هنر، ذوق، زیباشناختی و خلاقیت طوایف بلوچ با بهره‌گیری و با کاربری در زندگی مردم تولید گردیده و از قدمتی به تاریخ کهن ایران برخوردار است. این صنایع دستی از مواد اولیه طبیعی و با کمک دست، ساخته شده و بیشتر هنرهایی تولید شده در واقع نمایانگر ویژگی‌های فرهنگی، عادات اجتماعی و باورهای سنتی و معیارهای زیبایی‌شناسی بومی و نیز ذوق هنری و خلاقیت فردی سازنده اثر است.

نظر به داشتن استانداردها و ویژگی‌های عمومی صنایع دستی، به اعتقاد نهادهای سازمان‌های جهانی ذریبط، صنایع دستی استان سیستان و بلوچستان در چهارچوب ضوابط به خوبی قرار گرفته و با به کاربری ابزار ساده در ساخت، عدم نیاز به دانش فنی تولید نسبت به سایر منابع، عدم همانندی و تشابه فرآورده‌هایی نسبت به دیگر مناطق و ریشه دار بودن در فرهنگ، اعتقادات، باورها و آداب و رسوم و خاص صنایع دستی، امروزه توانسته نگاه جامعه جهانی را به خودش معطوف کند و از این طریق شهر کلپورگان سراوان به واسطه کاربرد تکنیک ۷۰۰۰ساله تولید سفال سنتی، در فهرست آثار یونسکو به ثبت رسیده است و همه دنیا را معطوف این هنر دست مردم کرده است و یکی از کانون‌های مهم گردشگری استان به شمار می‌رود.

به جز هنر سفالگری، هنر سوزن‌دوزی یکی از هنرهای خیلی مهم و شاخص در استان سیستان و بلوچستان است. سوزن‌دوزی بلوچ در واقع از تجلی زیبایی‌های نمات گرفته و ذوق و سلیقه مردمان این منطقه را به خوبی نمایانگر است. شهرستان ایرانشهر به عنوان شهر ملی سوزن‌دوزی شناخته شده و آثار فاخر سوزن‌دوزی مرحومه مهتاب نوروزی در کاخ سعدآباد تهران به نمایش گذاشته شده است. دوخت‌های هزار نقش و زیبایی پرکار ایشان، نگاه ره بیننده را به خودش جذب و معطوف می‌کند و به همین دلیل و در حال حاضر غالب زنان منطقه سیستان و بلوچستان با البسه محلی مزین به نقوش زیبای سوزن‌دوزی در حال استفاده هستند و روز به روز رونق دگر پیدا می‌کند و در همه جا منجمله شهرستان چابهار هم

این سوزن‌دوزی رونق خاصی دارد.

یکی از صنایع دستی خیلی پر کاربرد در گذشته زندگی مردمان بلوچ، حصیربافی می‌باشد که نقش مهمی در زندگی مردمان بلوچ داشته است. فرآورده‌های هنر حصیربافی از درختی به نام داز یا نخل وحشی است که به صورت خودرو در اغلب بیابان‌های منطقه بلوچستان یافت می‌شود. از اقتصادی‌ترین درختان منطقه بلوچستان به شمار می‌رود. این درخت بیش از ۱۰منوع فرآورده دارد؛ از محصولات این هنر انواع سبد حصیری، جانماز، پات، کیات، استفاده در حصیر در فرش خانه‌ها و پوشش سقف بام، قندان حصیری و... می‌باشد.

سازمان منطقه آزاد چابهار در طول سال‌های اخیر توجه ویژه‌ای به بحث صنایع دستی در جهت توانمندسازی جوامع محلی را آغاز کرده و به نتایج خیلی خوب و و ارزشمندی دست پیدا نموده است، به طوری که شرایط برای حضور صنعتگران در نمایشگاه‌های ملی و بین‌المللی با حمایت ویژه سازمان منطقه آزاد برای هنرمندان و بانوان صنعتگر در شهرستان چابهار فراهم شده است تا صنعتگران با حضور در این نمایشگاه‌ها بتوانند ضمن معرفی هنرهای سنتی خود در یک عرصه رقابتی، تولیدات خود را نسبت به دیگر شرکت کنندگان مورد ارزیابی قرار دهند و با کسب تجربه مفید، سطح و کیفیت تولیدات را ارتقاء دهند.

همچنین با همت سازمان منطقه آزاد از طریق ایجاد فروشگاه صنایع دستی، فرصتی برای فروش محصولات صنایع دستی صنعتگران استان سیستان و بلوچستان فراهم شده است تا بتوانند محصولات خود را بدون واسطه به فروش رسانند.

در سازمان منطقه آزاد چابهار فضایی برای کارگاه آموزش و تولید صنایع دستی در نظر گرفته شده است که متقاضیان بتوانند در این فضا، ضمن آموزش و کسب مهارت، مدتی را به تولید محصولات به پردازند. در حال حاضر تعداد ۱۸رشته در این کارگاه آموزشی مشغول به فعالیت هستند. همه این فعالیت‌ها به جهت آموزش، ترویج و توسعه صنایع دستی به جوامع محلی می‌باشد.

در کارگاه‌ها توانمندسازی بانوان، دوره‌های آموزشی در رشته‌های کارآفرینی بر بستر ICT و کارگاه اصالت طرح با حضور اساتید برجسته برگزار شده است که فرصت‌هایی را ایجاد کرده تا صنعتگران مادر در سال جاری بتوانند در نمایشگاه‌های توانمندی روستاییان و نمایشگاه سراسری صنایع دستی در تهران حضور پیدا کنند و همچنین در رویداد بزرگ جهانی عشایر در کشور قزاقستان

برگزاری نمایشگاه و همایش فولاد چابهار در منطقه آزاد چابهار:

تبدیل منطقه آزاد چابهار به یکی از قطب‌های بزرگ فولاد کشور

وی ادامه داد: حضور واحد اسفنجی ۱٫۶میلیون تنی در چابهار نویدبخش آن است که بتوانیم منطقه آزاد چابهار را به عنوان یکی از قطب‌های بزرگ فولاد کشور با توجه به نزدیکی به بازارهای آسیای شرقی و وجود آب که برای واحدهای فولادی مورد نیاز است، مطرح کنیم.

مدرس‌خیابانی با اعلام اینکه ۲٫۲میلیون تن ماهانه تولید فولاد در کشور داریم، افزود: ۱٫۲میلیون تن از این فولاد تولیدی مصرف می‌شود و حدود ۱ تا ۱٫۲میلیون تن در ماه نیز باید صادرات شود.

قائم‌مقام وزیر صنعت، معدن و تجارت در امور بازرگانی یادآوری کرد: صادرات علاوه بر اینکه وظیفه ارزآوری و توسعه تجاری را برعهده دارد، وظیفه استفاده از ظرفیت خالی بنگاه‌های تولیدی کشور را نیز دارد برعهده می‌گیرد.

مدرس‌خیابانی با تاکید بر اینکه باید بتوانیم دروازه‌های صادراتی را باز کنیم، گفت: رهبر معظم انقلاب همواره فرموده‌اند که تولیدکنندگان ما، رزمندگان این جنگ اقتصادی هستند، پس قطعا صادرکنندگان ما نیز خط‌شکنان این جبهه و جنگ اقتصادی هستند که باید بازارهای بیرونی و صادراتی را بشکنند و کالاهای ایرانی را عرضه کنند.

او ادامه داد: چابهار به عنوان یکی از قطب‌های بزرگ اقتصادی و بندری که فوق‌العاده ظرفیت‌های خوبی از لحاظ دسترسی و اقلیم دارد، می‌تواند نقش مهمی در این حوزه ایفا کند. قائم‌مقام وزیر صنعت در امور بازرگانی در ادامه اظهار امیدواری کرد که در کنار راهاندازی واحد فولادی موضوع زیرساخت‌ها مانند خط ریل راه‌آهن که برای حمل و نقل بسیار مهم است، نیز راهاندازی شود تا کانون تولید فولاد کشور در چابهار راه بیفتد و زنجیره فولاد در محدوده چابهار اتفاق بیفتد.

مدرس‌خیابانی با اعلام اینکه تلاش می‌کنیم به سمت صادرات محصول نهایی فولاد برویم، گفت: با وضع عوارض صادراتی روی سنگ آهن، مدیریت صادرات سنگ آهن را به توسعه صادرات شمش تبدیل کردیم و در این حوزه به دنبال ایجاد ارزش افزوده بیشتر نیز هستیم.

وی با یادآوری اینکه چابهار در حال تبدیل شدن به یکی از بنادر مهم تجاری کشور است، گفت: این بندر در کنار دو بندر مهم شهید رجایی و امام خمینی(ره)، مقصد بارگیری و تخلیه در حوزه صادرات و واردات کالاهای اساسی خواهد بود.

قائم‌مقام وزیر صنعت در امور بازرگانی بیان کرد: برنامه‌ریزی کردیم که بخش عمده‌ای از کالاهای اساسی شرکت‌های دولتی از طریق چابهار تخلیه شوند و امروز بخش خصوصی نیز در این زمینه اعلام

دستی با طراحان و تولیدکنندگان حرفه‌ای بسته‌بندی می‌باشد. فاصله‌ای که میان این دو طیف از هنرمندان با دیگر وجود دارد، باعث شده که کالاهای به صورت خیلی غیرحرفه‌ای عرضه شود.

اگر چه در سال‌های اخیر از بسته‌بندی‌هایی استفاده شده، اما این تولیدها به صورت محدود بوده و تولید انبوه صورت نگرفته است.

از برنامه‌های آینده و پیشرو سازمان منطقه آزاد چابهار در این خصوص، رسیدن به یک مدل خوب از بسته‌بندی با متریار بومی به صورت تلفیقی است. از طراحان حرفه‌ای در این زمینه دعوت نموده‌ایم، از محل‌های تولید صنایع دستی بازدیدید و اقداماتی را در این زمینه شروع شده است که بتوانیم تا پایان سال جاری به یک مدل بسیار خوب برای بسته‌بندی محصولات صنایع دستی دست یابیم.

بنابراین توجه به موضوع بسته‌بندی در تولیدات و صادرات صنایع دستی، یک موضوع بسیار مهم می‌باشد که بسیاری از کشورهای صاحبان صنایع دستی و هنرهای فاخر دستی برای بالا بردن سطح اقتصادی و درآمد پایدار، در برنامه جدی خود دارند، که با ارائه‌ای ایده‌آل، محصولات خود را در یک رقابت جهانی عرضه کنند و سهم بسیار مهمی در توسعه اقتصاد اشتغال پایدار داشته باشند. سازمان منطقه آزاد چابهار در جهت تحقق این امر، برنامه‌هایی در شهرستان چابهار دارد که با مطالعه و آسیب شناسی دقیق، در آینده به اهداف خود دست پیدا کند.

با توجه به موقعیت استراتژیک چابهار در نزدیکی اقیانوس هند و همجواری شهرستان چابهار با کشورهایی که از لحاظ فرهنگی و اعتقادی اشتراکاتی دارند، بازار هدف فروش محصولات صنایع دستی به ویژه محصولات سوزن‌دوزی، کشورهای حاشیه خلیج فارس و دریای عمان و همچنین کشورهای پاکستان و افغانستان است، که محصولات خود به این کشورها صادر می‌کنند. این فرصت متنمنی است که با یک بسته‌بندی خوب با تولیدات متنوع صنایع دستی و تلفیقی بسیار زیبا، منطقه در این بازارهای هدف عرضه شود.

همچنین، صنایع دستی دریایی جایگاه بسیار مهمی در شهر چابهار و کنارک دارد؛ موقعیت ساحلی این بندر باعث شده است تا هنرمندانی به تبعیت از پیشه نیاکان خودشان، همچنان مشغول فعالیت در رشته‌های صنایع دستی از قبیل کشتی‌سازی، توربافی و هنر کار با صدف‌های دریایی باشند.

در حال حاضر با تلاش سازمان منطقه آزاد چابهار محصولات رشته سوزن‌دوزی بسیار متنوع‌تر از آنچه که از قبل شاهد بودیم، هستند. زنان توانمند این منطقه که پیش از این فقط البسه محلی خود را می‌دوختند و بازار محلی محدودی داشتند، در حال حاضر با را فراتر نهاده و محصولات کاربردی بیشتر با قابلیت بهره‌برداری مسافران و گردشگران داخلی و خارجی از قبیل شال، روسری منقش با طرح‌های زیبای سوزن‌دوزی، دست‌بند، پابند، سربند و زیورآلات سنتی سوزن‌دوزی شده و... را تولید می‌کنند.

با برنامه‌ریزی‌های انجام شده از سوی سازمان منطقه آزاد چابهار، زنان روستاهایی که نزدیک به جاذبه‌های گردشگری زندگی می‌کنند، تشویق شدند تا در کنار جاذبه‌های گردشگری مستقر گردیده و محصولات صنایع دستی خود را به فروش رسانند و درآمدی پایدار از این طریق کسب کنند.

آمادگی کرده است.

مدرس‌خیابانی با تاکید بر ضرورت اجرای نهضت انبارسازی در بندر چابهار، تصریح کرد: استاندار باید در این زمینه ورود کند، چون اگر ترافیک تخلیه و بارگیری کشتی‌ها اتفاق بیفتند، به این موضوع نیاز داریم.

او با اعلام اینکه فاز اول بندر چابهار ۸۵میلیون تن است، گفت: فقط ۱۰درصد از ظرفیت بندر چابهار استفاده می‌شود و باید هدف‌گذاری کنیم که در سال ۹۸ این ظرفیت را به ۵۰درصد ظرفیت اسکله بندر چابهار برسانیم.

قائم‌مقام وزیر صنعت در امور بازرگانی افزود: ناوگان حمل و نقل و مراکز سیلو و مخازن روغن باید راه‌اندازی شود و به تبع این مخازن، کارخانجات روغن‌کشی و فرآوری روغن و بسته‌بندی شکل بگیرد. مدرس‌خیابانی با اعلام اینکه دولت فضا و بستر را برای فعالیت بخش خصوصی فراهم می‌کند، اضافه کرد: شرکت بازرگانی دولتی آمادگی دارد که تا پنج سال خوراک مخازن روغن را برای فعالیت بخش خصوصی در این منطقه فراهم کند.

او رونق مراکز کشتارگاهی و بسته‌بندی گوشت را از دیگر برنامه‌ها برای توسعه چابهار دانست و افزود: تقویت و راه‌اندازی مراکز فرآوری برنج و چای نیز از دیگر برنامه‌ها است.

قائم‌مقام وزیر صنعت در امور بازرگانی گفت: برنامه‌های اکتشافی نیز در حوزه معدن در این استان وجود دارد که با تکمیل آنها بستر توسعه فراهم خواهد شد.

مدیرعامل سازمان منطقه آزاد چابهار تاکید کرد:

هدف‌گذاری تولید ۱۰میلیون تن فولاد در چابهار

مدیرعامل سازمان منطقه آزاد چابهار گفت: تولید ۱۰میلیون تن فولاد در این شهرستان هدف‌گذاری شده و به زودی با تحقق این امر شاهد توسعه و اشتغال این منطقه خواهیم بود.

عبدالرحیم کردی در نمایشگاه و همایش فولاد چابهار اظهار داشت:

از ۵۵میلیون تن هدف‌گذاری فولاد کشور در اقیق ۱۴۰۴ حدود

۱۰میلیون تن فولاد برای چابهار برنامه‌ریزی شده است.

وی بیان کرد: ۲۰میلیون تن محصولات پتروشیمی نیز برنامه‌ریزی شده و هشت میلیون تن هم‌پایک مجوز فعالیت محیط زیست را

گرفته‌اند و اقدامات در این زمینه به خوبی در حال انجام است.

مدیرعامل سازمان منطقه آزاد چابهار افزود: کمیسیون اقتصادی مجلس شورای اسلامی طرح توسعه افزایش محدوده منطقه آزاد

را دستورکار دارد.

وی بیان کرد: کنسرسیوم فولاد تشکیل شده و در آینده‌ای نزدیک

شرق کشور محور صادرات محصولات فولاد خواهد شد.

کردی، برگزاری نمایشگاه و اجرای برنامه‌های مختلف و حضور

مسئولان در همایش فولاد را برای سرمایه‌گذاری و توسعه اقتصادی

چابهار موثر دانست.

وی بیان کرد: امیدواریم نخستین همایش فولاد در چابهار بتواند

مقدمه‌ای برای حضور موثر و مداوم عرصه فولاد به عنوان یک

صنعت پیشرو و پیشتاز، منشا تحول بزرگ و صنعتی شدن این

شهرستان را فراهم سازد.

مدیرعامل سازمان منطقه آزاد چابهار گفت: در سال‌ها اخیر

زیرساخت‌های مناسبی در این منطقه فراهم شده و امکانات

استقرار خوبی برای همه صنایع پیش بینی شده است.

نمایشگاه و همایش فولاد چابهار با حضور مدیرعامل سازمان منطقه آزاد چابهار، قائم مقام وزیر صمت، استاندار سیستان و بلوچستان، مدیرکل بندار و دریانوردی سیستان و بلوچستان، رئیس خانه معدن ایران، اعضای کمیسیون اقتصادی مجلس شورای اسلامی و جمعی از مدیران عامل صنایع فولاد کشور به مدت ۳روز در مرکز همایش‌ها و نمایشگاه‌های بین‌المللی منطقه آزاد چابهار برگزار شد. در حاشیه برگزاری این همایش، نمایشگاهی از آخرین دستاوردهای صنایع فولاد کشور برپا گردید. همچنین، برگزاری پتل‌های تخصصی با موضوع فولاد با عناوین راهکارهای برون‌رفت از بن‌بست تحریم، تسهیل حمل و نقل و لجستیک در بندر چابهار و کنسرسیوم فولاد چابهار از دیگر برنامه‌های این همایش بود.

رئیس کمیسیون اقتصادی مجلس شورای اسلامی:
چابهار موقعیت راهبردی مناسبی برای توسعه دارد

رئیس کمیسیون اقتصادی مجلس شورای اسلامی گفت: توجه به ظرفیت‌های اقتصادی کشور و اجرای طرح‌هایی نظیر فولاد، پتروشیمی و گردشگری، وابستگی به نفت را کاهش می‌دهد.

الیاس حضرتی در نخستین همایش معرفی ظرفیت‌های فولاد در چابهار اظهار داشت: چابهار موقعیت راهبردی مناسبی برای توسعه دارد و تأمین زیرساخت‌های آن می‌تواند به جذب سرمایه‌گذاران کمک کند.

وی افزود: صنعت گردشگری در دنیا درآمزا و منشا توسعه اقتصادی است، ولی در ایران توجه چندانی به آن نشده است.

حضرتی گفت: وابستگی به نفت سال‌هاست که در ایران ادامه دارد و هر روز نسبت به سال قبل بیشتر شده و همیشه نگران تحریم و

بالا و پایین آمدن قیمت نفت هستیم و در بحران‌ها حتی نمی‌توان حقوق کارمندان دولت را پرداخت و یا طرحی را به سرانجام رساند.

رئیس کمیسیون اقتصادی مجلس شورای اسلامی ادامه داد: رات عظیمی در درآمدهای نفتی در کشور پیش آمده و برخی مسائل سبب شده تا شاهد بی‌برنامگی در تصمیم‌گیری‌ها و توجه به سایر

بخش‌ها باشیم.

حضرتی اظهار داشت: کشوری پر از نعمت نباید به دنبال استفاده از درآمد نفت در بخش‌های مختلف باشد و از فرصت‌های بیشمار و

ذهن‌های خلاق استفاده نکند.

او تصریح کرد: چنانچه اخذ مالیات در چارچوب درست انجام شود، می‌توان کشور را از بحران نجات و مدیریت را به خوبی انجام داد.

رئیس کمیسیون اقتصادی مجلس شورای اسلامی گفت: بسیاری از کشورها با کاهش وابستگی‌های نفت هم‌پایک جایگاه خوب و توسعه یافته‌ای دارند و ما باید به سمت صنایع جایگزین حرکت کنیم.

قائم مقام وزیر صنعت، معدن و تجارت:

چابهار می‌تواند به یکی از قطب‌های

تولید فولاد مبدل شود

قائم‌مقام وزیر صنعت، معدن و تجارت در امور بازرگانی گفت: اینکه در چابهار همایش فولاد تعریف شده و برگزار می‌شود، نشانه توجه

به آمایش تجاری و توسعه متوازن کشور است و آمایش صنعتی و تجاری سرزمینی توام در این حوزه مورد توجه است و چابهار

می‌تواند یکی از قطب‌های تولید و صادرات فولاد باشد.

حسین مدرس‌خیابانی در همایش فولاد چابهار، بیان کرد: در کمتر

مناطق آزاد، الگوی‌های مدیریتی خودگردان محلی با قابلیت اثرگذاری فرااستانی و بین‌المللی:

مورد عجیب منطقه آزاد انزلی؛ وقتی همه گیلان برای توسعه همراه و همکار می‌شود

گزارش:

مجید صیادنورد - کارشناس مناطق آزاد

سیاسی، مدیریتی و قومیتی شهرهای مختلف استان باشد. در میان این فرصت‌ها، کمبودها و تفکرات ناهمگرا، کجا بهتر از منطقه آزاد که درآمدهای آن به جای واریز به خزانه کشور، در خود منطقه و استان، در یک محدوده جغرافیایی کوچک ولی مشخص، احصاء و هزینه می‌شود!!!؟

اگر به بیراهه نرفته باشیم مورد عجیب منطقه آزاد انزلی و همکاری استان با سازمان مربوطه در قامت مدیرعامل آن، ظرف ۶سال گذشته دست‌کم در گیلان مسبوق به سابقه نمی‌باشد. به این معنی که همه استان برای اولین بار برای توفیق آن هم‌رای شدند. در خصوص دلایل این همراهی، مدعی اول این بود که ظرف سه سال اول که استاندار وقت، چتر حمایتی قوی بر سر آن منطقه ایجاد کرده، امکان هرگونه چالش و ممانعت در پیگیری اهداف ترسیم شده این منطقه از سوی دیگر نهادها و سیاسیون قابل تصور و اجرا نبود. اما بعد از حضور دکتر نجفی در استان البرز، این مسیر همکاری تاووم یافت!!! گروهی بر این باورند تصور امکان تأمین منافع مالی از درآمدهای این منطقه برای اهداف محلی گروه‌های ذی‌نفع، را باید دلیل حمایت از منطقه قلمداد کرد؛ در عین حال امکان جلب نظر مساعد دکتر نوبخت (به دلیل جایگاه و نظر مساعدی که نسبت به منطقه داشتند) از قبیل همکاری با منطقه به عنوان دلیل دیگر مطرح شده، موضوعاتی که از مهم‌ترین دلایل ایجاد جذابیت برای همکاری با منطقه آزاد انزلی عنوان شده است.

اما این همه واقعیت نبود؛ بی‌تردید با نگاه به عملکرد این منطقه در شاخص‌های مختلف اقتصادی، سرمایه‌گذاری، گردشگری و تکمیل زیرساخت‌های توسعه‌ای و عمران روستایی، افق روشنی از جذب سرمایه‌گذار و فعالیت‌های اقتصادی-تولیدی ظاهر شده که به این خروجی منتهی می‌شود: مدیران، پرسنل سازمان و به ویژه سرمایه‌گذاران (تولیدی، بازرگانی و گردشگری) منطقه آزاد انزلی توانمندی‌های خود را بر مسئولین، سیاستمداران و افراد ذی‌نفع استان گیلان تحمیل کرده و امکان برخورد و اثرگذاری بر سمت و سوی توسعه‌ای منطقه از آنها سلب شده است.

صدق مدعا را می‌توان ارتقاء جایگاه نیروی انسانی این سازمان اعلام کرد، زمانی که با نگاه به اعضای هیات مدیره متوجه می‌شویم، عمده آنها از بدنه نیروی انسانی سازمان می‌باشند؛ مدیرانی که با توانمندی‌های خود بعد از طی رده‌های مدیریتی به جایگاه هیات مدیره‌ای رسیده و علاوه بر حکم انتصاب از سوی هیات دولت، حمایت نمایندگان مجلس را نیز به همراه دارند.

اما منطقه آزاد انزلی برای استان گیلان چه دستاوردهایی داشت؟

بی‌شک اگر منطقه آزاد انزلی نبود، راه‌آهن به شهر رشت وصل می‌شد!! تنها دلیل ایجاد ارزش افزوده در اتصال خط ریلی به این بخش زیبای کشورمان برای وزارتخانه مربوطه، اتصال خط ریلی به بندر کاسپین و «شاید» در آینده بندر انزلی است؛ چراکه به دلیل وجود مسیرهای مواصلاتی و جاذبه‌های بصری قوی، امکان جذب مسافر در این مسیر ریلی حداقلی ارزیابی شده و در عین حال با عنایت به عدم فعالیت کریدور شمال-جنوب، امکان ترانزیت قابل توجه بار میان بندر شمالی و جنوبی نیز وجود نداشت؛ در نتیجه روند رو به رشد فعالیت‌های منطقه آزاد انزلی از نیمه دهه هشتاد، دولت احمدی‌نژاد را برای عملیاتی‌سازی این رویا مجاب کرد و در دولت روحانی، مورد بهره‌برداری قرار گرفت.

بی‌ظنیرترین قسمت فعالیت منطقه آزاد انزلی که در راستای ارتقاء جایگاه بین‌المللی استان گیلان در معادلات اقتصادی بین‌المللی ارزیابی می‌شود، فعال‌سازی کریدور شمال-جنوب، ایجاد کریدور جدید تجاری چین-قزاقستان-ایران با محوریت منطقه و رژیم‌سازی در مسیر همکاری‌های منطقه‌ای از طریق انعقاد توافق‌نامه با بخش دولتی و خصوصی کشورهای روسیه، قزاقستان و آذربایجان است.

سومین اثر منطقه آزاد انزلی در استان گیلان، ایجاد زیرساخت‌های متنوع گردشگری از قبیل توسعه ساخت و ساز هتل، شهرک‌های توریستی، اقامتگاه‌های گردشگری، امکانات زیرساختی، تفریحی و اقامتی در این منطقه بود که در نوع خود، بعد از پیروزی انقلاب اسلامی، در استان گیلان در چنین سطحی، بی‌سابقه است. در نتیجه، شاهد تغییر کیفی و کمی گردشگران استان گیلان بودیم؛ گردشگرانی که از مراکز خرید منطقه خریداری کرده، خودرو پلاک منطقه خرید، در امکان اقامتی حضور می‌یابند و از امکانات تفریحی منطقه استفاده می‌کنند.

به عبارتی، یکی از چالش‌های پیش روی گردشگری استان گیلان ماندگاری گردشگر و درآمدزایی از گردشگران ورودی به استان بود؛ موضوعی که در این سال‌ها علاوه بر زیرساخت‌های ایجاد شده، از طریق برگزاری جشنواره‌ها و نمایشگاه‌های مختلف زمینه جذب گردشگران در منطقه آزاد انزلی و به تبع آن استان گیلان فراهم شد.

ارتقاء جایگاه استان گیلان در ارزیابی‌های کلان ملی وجه دیگری از خروجی‌های عملکرد منطقه آزاد انزلی برای استان گیلان قلمداد می‌شود. به عبارتی، اگر تا پیش از سال ۹۲، تصویری که مسئولین کشور و افکار عمومی از گیلان در ذهن خود داشتند، محدود به جاذبه‌های گردشگری آن و شاید مسائل زیست محیطی بود؛ در این دوره منطقه آزاد انزلی و استان گیلان به یکی از ستون‌های اصلی مراودات اقتصادی و ترانزیتی ایران در ارتباط با کشورهای همسایه تبدیل شد. موضوعی که باید سال‌ها پیش از این به دست می‌آمد؛ گیلانی که به مدت سه قرن، بعد از انقطاع جاده ابریشم، مسیر ارتباطی ایران با اروپا بود.

اثر مثبت عملکردی این منطقه در ذهنیت و شخصیت فکری نیروی کار و تحصیلکرده گیلان نیز قابل بررسی است؛ چراکه با توجه به حضور بخش خصوصی در حوزه‌های کاری مختلف، امکان اشتغال‌زایی براساس توانمندی تخصصی و تحصیلی قابل پیگیری است؛ موضوعی که در سایر نقاط استان وجود خارجی نداشته و ندارد. این مهم زمانی اهمیت بیشتری پیدا می‌کند که توجه داشته باشیم، استان گیلان از بیشترین میزان نیروی کار مهاجر در قیاس با سایر استان‌ها برخوردار است.

اما آیا همه خروجی‌های منطقه آزاد انزلی برای استان گیلان مثبت بود؟ طبیعی است که چنین نیست! اگر منطقه آزاد انزلی را از استان گیلان جدا کنیم، متوجه یک واقعیت تلخ می‌شویم، در استان گیلان روند توسعه‌ای در همه سطوح بخش دولتی و خصوصی، قابل مقایسه با عملکرد منطقه آزاد انزلی نیست، تو گویی طی این مدت، تمام نیروی استان بر منطقه متمرکز شده و منطقه آزاد به اندازه‌ای بزرگ شد که ضعف و کمبودهای استان، دیده نشد.

از سوی دیگر، علی‌رغم ارزش افزوده بسیار فرآوری محصولات کشاورزی و شیلاتی برای کشاورزان، صیادان و فعالین مرتبط با این دو حوزه، طی این مدت برای ایجاد واحدهای تولیدی و فرآوری محصولاتی که گیلانیان در تنوع گسترده‌ای از آن در کشور حائز رتبه نخست بودند، اقدام قابل توجهی صورت نگرفت.

البته نمی‌توان به راحتی از جدا کردن محدوده فرودگاهی در طرح توسعه محدوده منطقه آزاد انزلی که در سال ۹۳ تصویب شد و نقشی که این الحاق می‌توانست در روند توسعه گردشگری و جذب سرمایه‌گذاران ایفا نماید، به راحتی گذشت؛ به راستی نمی‌توان فرودگاه بین‌المللی رشت را به بهانه اسم، به محدوده منطقه آزاد انزلی اضافه کرد؟

در عین حال این منطقه می‌تواند به قطب خدمات خودرویی سرمایه‌گذاران کشورهای حاشیه دریای خزر و یا حتی تولید خودرو خارجی تبدیل شود، موضوعی که با تکیه بر ظرفیت‌های قانونی، زیرساخت‌های موجود، جایگاه استان در صنعت قطعه‌سازی خودرو و نیروی انسانی باکیفیت (در رشته‌های مهندسی) دور از دسترس نمی‌باشد. در پایان باید تصریح کرد که منطقه آزاد انزلی رویای ناتمام گیلانیان در جهت توسعه و همراهی با فرصت‌های جهانی شدن می‌باشد. این منطقه حاصل جمع همکاری موفقیت‌آمیز تمام گیلانی‌ها در یک منطقه به صورت متمرکز بر روی هدفی مشترک است؛ منطقه‌ای که به عنوان عامل پیشران، می‌تواند نقش موثری در روند توسعه همه‌جانبه استان گیلان و کشور ایفا نماید؛ موضوعی که از طریق همکاری تمام استان برای استان قابل احصاء می‌باشد.

این موفقیت و ساخت رویایی ناتمام برای مردم یک استان، کارکردی است که تمامی مناطق آزاد سرزمینی در جوامع محلی و استانی خود طی این مدت ایجاد کرده‌اند، مناطقی که تمرین منطقه‌گرایی در بستر ظرفیت‌های متنوع جهانی شدن است و در عملکرد و کارکردهای مناطق آزاد کشورمان می‌توان در شیوه و عملکرد آنها، الگوی‌های مدیریتی خودگردان محلی با قابلیت اثرگذاری فرااستانی و بین‌المللی متنوعی مشاهده کرد، شیوه مدیریتی که در برابر الگوی مدیریتی متمرکز حاکم بر کشورمان قرار گرفته، الگویی که براساس آن، برنامه و دستورالعمل از پایتخت طراحی و بر حسن اجرای آن نیز نظارت می‌شود.

یادداشت

پيام فخرود
مدیرعامل منطقه ویژه اقتصادی چهرم

دهکده لجستیک چهرم حلقه مفقوده ساماندهی

حمل‌ونقل در جنوب استان فارس

مرکز لجستیک محدوده مشخصی است که به منظور جمع فعالیت‌های مرتبط با لجستیک و حمل و نقل کالا در بعد داخلی یا بین‌المللی و در جهت بهینه‌سازی فرآیندها و کاهش هزینه‌ها ایجاد می‌شود و دهکده لجستیک به عنوان یکی از این مراکز، مرکز لجستیکی با ظرفیت و سطح عملکردی بالا، دارای حیطه فعالیت و گستره غالباً بین‌المللی (صادرات، واردات، ترانزیت)، دارای بندر خشک و دسترسی پرفریت ریلی و جاده‌ای، جهت ترکیب، توزیع، تخلیه، بارگیری، نگهداری، خدمات ارزش افزوده، بازرسی‌های قانونی مربوط به جابه‌جایی کالا و انجام تشریفات و کنترل‌های مرتبط گمرکی فعالیت می‌نماید.

بندر خشک منطقه‌ای محصور در داخل دهکده لجستیک است که جهت ترکیب، توزیع، تخلیه، بارگیری، نگهداری، بازرسی‌های قانونی مربوط به جابه‌جایی و انجام تشریفات و کنترل‌های گمرکی مرتبط با کالاهای بین‌المللی فعالیت می‌نماید. به منظور جلوگیری از قاچاق کالا در حال حاضر در کشورهای جهان بسیاری از بنادر خشک راه‌اندازی شده است که نقش مهمی در بهبود و توسعه و وضعیت حمل و نقل کالا و به ویژه کالای کانتینری داشته‌اند؛ این کشورها عبارتند از: آمریکا، برزیل، کانادا، قاره آمریکا، اسپانیا، ایتالیا، آلمان، بلژیک، دانمارک، سوئد، فرانسه، فنلاند، هلند، استرالیا، زلاندنو، امارات متحده عربی، پاکستان، فیلیپین، کامبوج، هندوستان، تانزانیا، سوازیلند، غنا و... ایران با ارتباط جاده‌ای و دریایی گسترده و خطوط ساحلی وسیع و اقلیم و سرزمین پهناور و وجود شهرک‌های صنعتی و مراکز صادراتی و وارداتی با ایجاد بندر خشک می‌تواند ارتباط بسیار خوب و بالایی با بنادر همجوار (همسایگان) و جهان داشته باشد.

در این میان در سند آمایش مراکز لجستیک وزارت راه و شهرسازی، مجموعاً ۵۸ مرکز لجستیک شامل ۴ شهر لجستیک، ۱۴ دهکده لجستیک، ۱۲ پارک لجستیک عمومی، ۱۸ پارک لجستیک کشاورزی و نهایتاً ۱۰ مرکز لجستیک مرزی مشخص شده است که دهکده لجستیک چهرم یکی از این مراکز می‌باشد.

شهرستان چهرم با تکیه بر پتانسیل‌های درونی که در ذیل ذکر می‌گردد، نقش پررنگی در حلقه اتصال مراکز لجستیک کشور ایفا می‌نماید:

- موقعیت ویژه شهرستان چهرم در محور دسترسی جنوب (شهرهای بندرعباس، عسلویه و...) به شهر شیراز و داخل کشور
- نیروی انسانی مستعد و فعال در سطح شهرستان
- تمایل بالای سرمایه‌گذاران استانی و کشوری به سرمایه‌گذاری در شهرستان چهرم با توجه به موقعیت ویژه شهرستان و پتانسیل‌های مناسب اقتصادی آن
- وضعیت نسبتاً مناسب راه‌های دسترسی آن
- راه‌آهن در دست احداث در شهرستان
- فرودگاه در حال توسعه شهرستان
- منطقه ویژه اقتصادی چهرم
- پتروشیمی شهرستان در جوار منطقه ویژه اقتصادی چهرم
- پتانسیل بالای شبکه راه‌های دسترسی شهرستان و نقش توزیعی در منطقه جنوب کشور
- افزایش روند حمل و نقل ترکیبی کالا در شهرستان
- حجم بالای تولیدات و محصولات باغی و کشاورزی
- نزدیکی به پسرکرانه ساحلی
- دسترسی نسبتاً مناسب به بازار کشورهای جنوبی و...

با پیش درآمد فوق، بایستی نگاهی به عملکرد و تعریف بندر خشک به عنوان اساسی‌ترین رکن دهکده لجستیک چهرم نیز انداخته شود. بندر خشک، در واقع پایانه‌ای ترکیبی در پسرکرانه است که به بندری ساحلی متصل است. تجهیزات لازم و کافی برای مواجهه با تردد ناشی از چندین شیوه حمل‌ونقل اعم از: جاده‌ای، ریلی و هوایی در آن در نظر گرفته شده‌اند و مشتریان می‌توانند کالاها یاشان را با استفاده از این شیوه‌های مختلف به آن ارسال کنند و یا از آن تحویل گیرند. علاوه بر خدمات پایهای که پایانه‌های سنتی کالا در پسرکرانه ارائه می‌دهند، خدماتی نظیر انبارداری کالا، نگهداری از کانتینرهای خالی، تعمیرات کانتینر، تسهیل امور گمرکی و ترخیص و پشتیبانی کالاها نیز در بندر خشک ارائه می‌شوند.

مهم‌ترین اهداف راه‌اندازی بندر خشک عبارتند از: افزایش خدمات بندری در مناطق داخلی کشور، افزایش کارایی حمل و نقل، بهبود فرآیند توسعه پایدار و کاهش آثار زیست محیطی (آلودگی هوا، آلودگی صوتی، کاهش آلاینده‌ی نوار ساحلی)، کاهش گازهای گلخانه‌ای CO₂ (سوخت ماشین‌ها) و کاهش ترافیکی و حوادث، توسعه اشتغال، افزایش بهره‌وری، ارائه خدمات تفریحی و رفاهی، منطقه‌ای امن دارای درگاه برای ورود و خروج کاهش قیمت تمام‌شده خدمات، کاهش تشریفات اداری و مدیریت و کاهش زمان، انواع بندر خشک (بندر خشک دور از ساحل، بندر خشک با فاصله متوسط از ساحل و بندر خشک نزدیک ساحل) در واقع از مهم‌ترین شروط مکان‌گزینی بندر خشک آیت‌های لیست شده در ذیل می‌باشند:

- ۱- دسترسی به شبکه ریلی کشور
- ۲- قرار داشتن در مسیرهای بارهای جاده‌ای و ریلی کشور
- ۳- قرار داشتن در مسیرهای ارتباطی به بندر دریایی کشور
- ۴- مناطق ویژه و آزاد اقتصادی کشور
- ۵- مبادی ورودی و خروجی کالا از کشور
- ۶- فرودگاه‌ها

که شهرستان چهرم به طور تقریبی به همه این موارد دسترسی دارد. مجموع این عوامل باعث شد تا با استفاده از ظرفیت‌های درونی شهرستان، بخشی از اراضی منطقه ویژه اقتصادی چهرم را جهت ایجاد دهکده لجستیک و همچنین با توجه به استقرار گمرک در منطقه قسمتی از آن را به بندر خشک تخصیص دهند.

مدیرعامل سازمان منطقه آزاد قشم اظهار داشت:

صنعت گردشگری، تضمین کننده توسعه اقتصاد کشور

بخش گردشگری هستیم. رئیس هیات مدیره سازمان منطقه آزاد قشم، یکی از مهم‌ترین اصول در معرفی موفق صنایع‌دستی را کیفیت و بسته‌بندی دانست و بیان کرد: شعار امسال ما ارتقای کیفیت گردشگری است که برای تحقق آن تغییرات زیادی در حال انجام است که ورود به حوزه برندسازی، بسته‌بندی و درجه‌بندی امکان‌آقمتی و خدماتی بخشی از این اقدامات می‌باشد.

مومنی همچنین بر افزایش استقبال گردشگران از جزیره طی سه سال گذشته تاکید کرد و اظهار داشت: در شرایط حاضر که اقبال عمومی برای سفر به خارج از کشور کاهش یافته، با ایجاد جذابیت‌های متنوع باید سهمی از سبد سفر خانوارهای ایرانی را به خود اختصاص دهیم.

مدیرعامل سازمان منطقه آزاد قشم در پایان سخنان خود خطاب به مجموعه مدیریت میراث فرهنگی، صنایع‌دستی و گردشگری گفت: پاسخگویی و ایجاد ارتباط موثر با ارباب‌رجوع در راس سیاست‌های کاری سازمان منطقه آزاد قشم است و حفظ کرامت مراجعه‌کنندگان، باعث توسعه گردشگری در بخش خصوصی می‌شود.

و راه‌ها برشمرد و گفت: برای موفقیت در جلب گردشگر، نیاز به تولید سلیقه و ارائه عملکرد متفاوت است. وقتی می‌توانیم مسافر را به گردشگر تبدیل کنیم که کار متفاوت و باکیفیت نسبت به سایر مناطق ارائه دهیم.

وی ادامه داد: با توجه به موقعیت گردشگری جزیره، عضویت در جامعه جهانی گردشگری و داشتن ظرفیتی به نام ژئوپارک جهانی قشم، در همه زمینه‌ها از حمل و نقل گرفته تا خدمات عمرانی نیازمند تعاملات بیشتر با

یک هزارم هزینه اشتغال‌زایی در صنعتی مانند پتروشیمی است و با توجه به تقاضای بازار و گستره بالای اشتغال، تنها بخشی است که می‌تواند ضامن چرخش اقتصاد آینده قشم باشد.

گردشگری متفاوت، عاملی در جذب گردشگر

مومنی پیشرفت قابل توجه جزیره را در زمینه‌های مختلف حمل و نقل، هتلینگ

مدیرعامل سازمان منطقه آزاد قشم گفت: گردشگری به عنوان یک صنعت سبز و پاکیزه، جزء اقتصادی‌ترین صنعت‌های جهان به حساب می‌آید و ارتقای این صنعت، توسعه اقتصاد کشور و جزیره را تضمین می‌کند. حمیدرضا مومنی در جلسه گرامیداشت هفته گردشگری با مجموعه مدیریت میراث فرهنگی، صنایع‌دستی و گردشگری، ضمن تبریک این هفته به فعالان عرصه گردشگری جزیره بیان داشت: گردشگری به واسطه زودبازده بودن و نیاز به سرمایه‌گذاری اندک، فراگیری و ثبات، گزینه مناسبی برای توسعه اقتصاد کشور محسوب می‌شود.

وی با اشاره به محدودیت‌های قوانین حاکم بر مناطق آزاد کشور ادامه داد: تیم گردشگری قشم در چهار سال گذشته در کنار اهداف سازمانی، عملکرد روبه‌رشدی ارائه داده است. مومنی بر لزوم تهیه سند راهگشا در حوزه گردشگری جزیره تاکید کرد و گفت: گردشگری قشم باید در مسیری هدفمند و با برنامه حرکت کند تا توسعه جوامع محلی به صورت متوازن رخ دهد.

به گفته مدیرعامل سازمان منطقه آزاد قشم، هزینه ایجاد یک شغل در حوزه گردشگری

اخبار منطقه آزاد قشم

در دیدار معاون اول رئیس‌جمهور با مدیرعامل منطقه آزاد قشم مطرح شد:

صنایع قشم در مسیر توسعه

منطقه آزاد قشم با پروژه‌های نفت، گاز، شیلات و صنایع تولیدی، فعالانه در مسیر رشد اقتصادی گام برمی‌دارد.

رئیس هیات مدیره و مدیرعامل سازمان منطقه آزاد قشم، در نشستی با معاون اول رئیس‌جمهور ضمن ارائه گزارشی از پروژه‌های کلان این منطقه، اظهار داشت: جزیره قشم از پتانسیل بالایی در حوزه‌های مختلف صنعتی همچون نفت، گاز و انرژی، شیلات، صنایع تولیدی و گردشگری برخوردار است.

حمیدرضا مومنی با اشاره به جایگاه قشم در حوزه اشتغال‌زایی و درصد پایین بیکاری نسبت به کل کشور، افزود: موفقیت صنعت گردشگری و شیلات دستاورد بزرگی جهت رشد متوازن اقتصاد جزیره می‌باشد.

رئیس هیات مدیره و مدیرعامل سازمان منطقه آزاد قشم ضمن دعوت از معاون اول رئیس‌جمهور برای حضور و بازدید از پروژه‌های بزرگ اقتصادی در دست اجرای قشم گفت: رهنمودهای راهگشای شما، بهترین انگیزه برای ادامه سیاست‌های این منطقه آزاد، در راستای تحول اقتصادی است.

در پایان، اسحاق جهانگیری با تقدیر از تلاش‌های مومنی جهت تحول رو به رشد جزیره، برای سفر به این جزیره زیبا در آینده نزدیک اعلام آمادگی نمود.

همزمان با گرامیداشت هفته گردشگری صورت گرفت:

افتتاح نخستین موزه شخصی جزیره قشم

همزمان با گرامیداشت هفته گردشگری، نخستین موزه شخصی جزیره قشم افتتاح شد.

نخستین موزه شخصی جزیره با نام «موزه خالو صالح» در روستای طولای قشم، همزمان با گرامیداشت هفته گردشگری و با حضور معاونت فرهنگی، اجتماعی و گردشگری سازمان منطقه آزاد قشم، مدیر میراث فرهنگی، صنایع‌دستی و گردشگری این سازمان، جمعی از کارشناسان این اداره، دهیار و شورای روستای طولای، فعالان دفاتر مسافرتی و راهنمایان گردشگری قشم افتتاح شد. صالح روزبه، بهره‌بردار این موزه شخصی است که از ۱۰ سال پیش جمع‌آوری اشیاء قدیمی و باستانی را با هدف حفظ و معرفی میراث گذشتگان به نسل جوان جزیره، مردم کشور و جهان آغاز کرد.

وی هم‌اکنون ۳۵۵ قطعه با شناسنامه کامل که شامل ظروف، ابزار و ادوات کشاورزی، دامداری، صیادی، دریانوردی و لنج‌سازی، پوشاک و... می‌شود را به کمک مردم روستاهای مختلف در موزه خود گردآوری کرده است.

خالو صالح ضمن تبریک هفته گردشگری، از خدمات و همکاری‌های مدیریت میراث فرهنگی، صنایع‌دستی و گردشگری سازمان منطقه آزاد قشم تقدیر کرد و از گردشگران جزیره دعوت کرد تا با بازدید از این موزه، با حافظه تاریخی و فرهنگ جزیره در حوزه‌های مختلف آشنا شوند. مدیران دفاتر مسافرتی و اعضای انجمن راهنمایان گردشگری با حضور در فم‌توری که به مناسبت هفته گردشگری توسط مدیریت میراث فرهنگی، صنایع‌دستی و گردشگری سازمان منطقه آزاد قشم برگزار گردید و شامل برنامه‌های افتتاح و بازدید از اماکن اقامتی، موزه‌ها و مراکز گردشگری جزیره بود، با بهره‌برداران هتل‌ها، کاشانه‌های مهمان و موزه‌ها از نزدیک آشنا شدند که به تعامل این دو گروه فعال در صنعت گردشگری قشم کمک زیادی خواهد کرد.

افتتاح و کلنگ‌زنی طرح‌های گردشگری قشم همزمان با هفته گردشگری:

حفظ سواد فرهنگی و تاریخی در جهت رسیدن به توسعه پایدار قشم

انتقال آن به نسل جوان جزیره و گردشگران جزیره قشم از مهم‌ترین اهداف راه‌اندازی موزه‌های شخصی است.

این موزه در محیطی بومی در بافت تاریخی لافت و کنار چاه‌های تاریخی «تل‌هو (تل)» قرار گرفته و برای گردشگران می‌تواند بسیار جذاب باشد. مدیریت میراث فرهنگی، صنایع‌دستی و گردشگری منطقه آزاد قشم در جهت حمایت از این فرد محیط این موزه را ساماندهی کرده و قصد دارد با تهیه پرونده ثبتی برای آن، بخشی از هنر و فرهنگ بومی را احیا نماید.

نخستین موزه شخصی جزیره با نام «موزه خالو صالح» در روستای طولای قشم نیز همزمان با هفته گردشگری افتتاح شد.

قرار خواهد داد.

افتتاح موزه شخصی «ناخدا علی» در بندر تاریخی لافت افتتاح

موزه «ناخدا علی» به عنوان دومین موزه شخصی جزیره قشم در بندر تاریخی لافت، با حضور رئیس هیات مدیره و مدیرعامل سازمان منطقه آزاد قشم و مدیرکل امور موزه‌های وزارت میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع‌دستی کشور افتتاح شد.

ناخدا علی بهره‌بردار این موزه شخصی است که از شخصیت‌های فرهیخته و علاقه‌مند به فرهنگ و تمدن ایران و جزیره قشم است و عمر خود را صرف اعتلای فرهنگ بومی جزیره از طریق جمع‌آوری اشیاء، ابزار، وسایل و آثار مرتبط با تاریخ، فرهنگ و هنر مردم این جزیره کرده است.

در موزه ناخدا علی افزون بر ۴۰۰ اشیاء، ابزار و وسایل قدیمی شامل ظروف آشپزخانه، زیورآلات زنان بومی، آلات و ادوات کشاورزی و وسایل دریانوردی و صیادی و... جمع‌آوری شده است. گردآوری اشیاء قدیمی و باستانی در راستای حفظ و معرفی میراث گذشتگان و

گردشگری و صنایع‌دستی کشور در این مراسم گفت: در جهان آینده، جامعه‌ای می‌تواند به سمت توسعه پایدار حرکت کند که سواد فرهنگی و تاریخی خود را برای نسل‌های آینده حفظ کرده و به نمایش بگذارد.

محمدرضا کارگر با بیان اینکه موزه‌ها یکی از عوامل اصلی حفظ سواد فرهنگی و تاریخی در بخش‌های مختلف است، ادامه داد: با حفظ میراث گذشتگان می‌توانیم به سمت توسعه پایدار همه‌جانبه در جامعه حرکت کنیم.

وی اضافه کرد: کودکان و نسل‌های آینده با حضور در موزه‌ها با مشاهده شناختن آثار فرهنگی و تاریخی به جا مانده از گذشته، به آگاهی دست پیدا می‌کنند که برای آنها هويت‌ساز است.

مدیرکل امور موزه‌های وزارت میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع‌دستی کشور راه‌اندازی موزه مردم‌شناسی در بندر لافت را اقدامی مهم در راستای معرفی فرهنگ و تاریخ منطقه در جزیره قشم دانست و تصریح کرد: این موزه برای تجهیز بیشتر نیاز به حمایت دارد که وزارتخانه در حد امکان آن را مورد حمایت

همزمان با آخرین روز از هفته گردشگری و با حضور حمیدرضا مومنی رئیس هیات مدیره و مدیرعامل سازمان منطقه آزاد قشم، محمدرضا کارگر مدیرکل امور موزه‌های وزارت میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع‌دستی کشور به همراه جمعی از معاونین و مدیران سازمان منطقه آزاد قشم، موزه مردم‌شناسی و موزه شخصی «ناخدا علی» در بندر تاریخی لافت و اولین کاشانه مهمان روستای کووهای افتتاح و بهره‌برداری رسید.

افتتاح موزه مردم‌شناسی در بندر تاریخی لافت

موزه مردم‌شناسی لافت با حضور رئیس هیات مدیره و مدیرعامل سازمان منطقه آزاد قشم و مدیرکل امور موزه‌های وزارت میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع‌دستی کشور افتتاح شد.

این موزه با هدف معرفی فرهنگ و تاریخ بندر لافت به عنوان یکی از بندرگاه‌های تاریخی جزیره قشم به بهره‌برداری رسید.

موزه مردم‌شناسی لافت دارای سه بخش مردم‌شناسی، تاریخ و صنایع‌دستی است که در آن ابزار و اشیاء لنج‌سازی و قایق‌سازی همراه با ماکت‌های کشتی، لنج و قایق به نمایش گذاشته شده است.

همچنین در بخش‌های دوم و سوم این موزه، آثار مربوط به فرهنگ و هنر قشم که توسط زنان بومی این جزیره خلق شده است، دیده می‌شود.

مدیریت میراث فرهنگی، صنایع‌دستی و گردشگری سازمان منطقه آزاد قشم با ساماندهی موزه مردم‌شناسی لافت، رنگ‌آمیزی، پلاستر، مبلمان، نورپردازی و سایر امور مربوط به راه‌اندازی این موزه را انجام داده است.

مدیرکل امور موزه‌های وزارت میراث فرهنگی،

بهره‌برداری از اولین کاشانه مهمان روستای کووهای

کاشانه مهمان «عارف» در روستای کووهای جزیره قشم، توسط رئیس هیات مدیره و مدیرعامل سازمان منطقه آزاد قشم و مدیرکل امور موزه‌های وزارت میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع‌دستی کشور به بهره‌برداری رسید.

این مجموعه اقامتی گردشگری در زمینی به مساحت ۲۸۰ مترمربع با زیربنای ۱۷۰ مترمربع در دو طبقه ساخته شده و آماده ارائه خدمات به گردشگران است.

کاشانه مهمان عارف به عنوان اولین خانه بوم‌گردی در روستای کووهای با سرمایه‌گذاری بالغ بر ۲ میلیارد و ۲۰۰ میلیون ریال توسط بخش خصوصی به بهره‌برداری رسیده و در محیطی سنتی آماده پذیرایی از مراجعه‌کنندگان است.

این کاشانه مهمان با اشتغال‌زایی برای نیروهای بومی ساکن روستای کووهای، دارای یک سالن سنتی و همچنین سه اتاق اقامتی است که می‌تواند ظرفیت خدمات اقامتی جزیره را افزایش دهد.

سرمایه‌گذاری ۱۱۰ میلیارد ریالی در حوزه تفریحات دریایی قشم

این مجموعه در زیربنای ۳۰۰ مترمربعی خود برای ۲۰۰ تیرروی بومی اشتغال‌زایی داشته و از امکاناتی همچون استخر و اسکله شناور برخوردار خواهد شد.

در ادامه، پروژه ساخت مدرسه غواصی و تفریحات آبی حامیان خلیج فارس نیز کلنگ‌زنی شد.

این مدرسه غواصی با ۱۵ میلیارد ریال اعتبار، در زمینی به مساحت ۵۸۰ مترمربع و زیربنایی در حدود ۲۰۳ مترمربع ساخته شده و برای ۱۰ نیرو اشتغال‌زایی خواهد کرد.

گفتنی است، حمیدرضا مومنی رئیس هیات مدیره و مدیرعامل سازمان منطقه آزاد قشم به همراه جمعی از معاونین و مدیران سازمان در این مراسم حضور داشتند.

عمار قشم با ۶۵ میلیارد ریال سرمایه در زمینی به وسعت ۹۰۰ مترمربع بر زمین زده شد.

همچنین، کلنگ ساخت مدرسه نجات غریق، غواصی و کلوپ تفریحات دریایی آسمان آبی

با افتتاح یک کلوپ تفریحات آبی و کلنگ‌زنی دو مدرسه غواصی، در حوزه تفریحات دریایی قشم ۱۱۰ میلیارد ریال سرمایه‌گذاری صورت گرفت.

کلوپ تفریحات دریایی عجایب آبی قشم در زمینی به مساحت ۶۰۰ مترمربع و زیربنای ۳۰۰ مترمربع، در آخرین روز از هفته گردشگری افتتاح شد.

این مجموعه با ۳۰ میلیارد ریال اعتبار برای ۳۵ تیرروی به صورت ثابت و ۳۵ تیرروی به صورت فصلی اشتغال‌زایی به همراه خواهد داشت. قایق‌سواری، جت اسکی، غواصی، پاراسل و شاتل از خدمات ارائه شده به علاقه‌مندان تفریحات دریایی و گردشگران توسط این کلوپ می‌باشد.